

Kringelfjords-Nytt

Natur, kultur, små äventyr
och information

för dej som bor i
Kringelfjorden
— eller gästar

**SÄRNA-IDRE
GRÖVELSJÖN**

38:e årgången 1986 – 2024

Utkommer 2 gånger om året • Vinter & Sommarnummer

Utsikt från Fiskartorpssvägen - Kringelfjorden • Foto: H. Forsslund

Nu är den här...
SOMMAREN — 2024

Vedbilen

Vedbilen kommer med torr fin björkved 30 cm till:

Särna – Kringelfjorden – Idre Fjäll

Ring och beställ på 070-622 00 21

Owe

Välkommen till Jonesfamiljen

Butiken är öppen:

Mån-fre 07.00 - 16.00

Lunch 12.00 - 13.00

Telefon: 0253-203 32

ELINSTALLATIONER: Vi är Er lokala elinstallatör som utför alla slags elinstallationer vid om- och tillbyggnader, installationer, reparationer, service m.m.

ELBUTIK: Småel för hemmet/stugan, radio/tv, vitvaror, armaturer, datorutrustning, alla sorters batterier, återförsäljare Swedol m.m

RADIO/TV: Försäljning, montering och service av: Parabol, TV, DVD, Video m.m.

DATORTILLBEHÖR / UTRUSTNING: Både för fast och trådlöst

VITVAROR: Spisar, köksfläktar, kylskåp, tvättmaskiner m.m.

VI HJÄLPER DIG ATT SPARA EL:

Monterar värmepumpar & Uppgraderar dina elradiatorer

Vi är i exklusivt återförsäljare för
Sverigepumpen
i Särna-Idre och Sälen
— förutom Mitsubishi Electric värmepumpar
— Kontakta oss för bästa pris —

**Beställningsvaror tar vi
hem på 4-5 dagar**

Stigfinnaren - på nya äventyr...

Text och foto: H. Forsslund

Jag finner stigen vart du än ställer kosan
gör dig även vig när du står vid bäcken med kåsan

Din vän på stig och väg

Van Staf

Ny "topp"notering för Klutsjö-Svens vandringsstav - "Stigfinnaren"...

Vid ett tillfälle förra sommaren när Eva och jag var på väg hem från morgonvandringen runt Rödingtjärn så stötte vi på vår kompis Anders Lilienberg som sa: "Vilken fin vandringsstav du har!"

– Ja, sa jag. Den är väl ingången och är dessutom en raritet, sa jag. Den kommer från Klutsjön och Klutsjö-Sven har gjort den, så den har verkligen en gammal historia. Jag tror Sven skar till den och flera andra stavar åt mig i början av 90-talet, något år innan han vandrade vidare till lite högre höjder, där han nu förhoppningsvis får vila ut efter ett ovanligt strävsamt liv.

– Du kan få en stav av mig, jag tror jag har femtio stycken på vinden, de är väl inkörda, eller invandrade, kanske man skulle säga. Jag tror ingen har gått mindre än 15 mil tillsammans med de grupper jag guidat här uppe. Till och med delar av Sveriges Riksdag och Exportrådet har Svens stavar hjälpt över steniga stigar uppe vid Grövelsjön och på Fulu fjället, sa jag.

— Jag köper gärna en stav, sa Anders. Det skulle vara en ära att få äga en sådan raritet som en vandringsstav som Klutsjö-Sven gjort.

— Köper? kommer inte på fråga, sa jag. Klart du skall få en Klutsjöstav, du och jag har vandrat en del tillsammans här i Norra Dalarna, och dessutom har vi jobbat tillsammans för Kringelfjordens Skid- & Friluftsförening. Din pappa, Göran var med i Styrelsen för Samfällighetsföreningen under många år, så staven är klart förtjänad av både dej och din familj. Anders fick sin stav samma dag.

Fick någon dag senare ett sms med en bild från Anders.

- Tack Hasse, staven var en "topp-stav" på alla sätt och vis! Nu har den tagit mig upp till Stadjans topp.

TOPPSTAV Foto: A. Lilienberg

Vandringsman

Om jag vore en vandringsman,
skulle jag ta mig tid, se allt vad jag ser.
Hinna med allt som i naturen sker.

Skulle gå vägen fram.
Om vägen vore krokig eller tämligen rak,
skulle jag gå min väg i sakta mak.

Möta vår, sommar, höst och vinter.
Se glädje i vägen om än den dagen var
svår.
Skulle sakta vandra, gå – inte vara någon
sprinter.

Och så den dag, när min vandring är över.
Skulle jag lägga min stav, viska att jag den
inte längre behöver.

Anders Olsson, Bisterhult

Du vet väl att du kan läsa
detta och tidigare nummer
på webben!

Gå in på:

www.kringelfjordens-stugby.se

Välj "Kringelfjordsnytt" i menyraden.

KRINGELFJORDS-NYTT

Ges ut av:

Kringelfjordens Skid- & Friluftsförening

Ansvarig utgivare: Hans Forsslund

Slaggvägen 15

135 55 Tyresö.

Telefon: 070-683 78 44

[hans.skidofriluft@](mailto:hans.skidofriluft@kringelfjordens-stugby.se)

kringelfjordens-stugby.se

www.kringelfjordens-stugby.se

En trevlig och aktiv sommarsäsong
önskar

Hans Forsslund

Kringelfjordens Skid- & Friluftsförening

och Kringelfjordens Samfällighetsförening

OMSLAGSBILD:

Foto: H. Forsslund

Vy från Fiskartorpsvägen

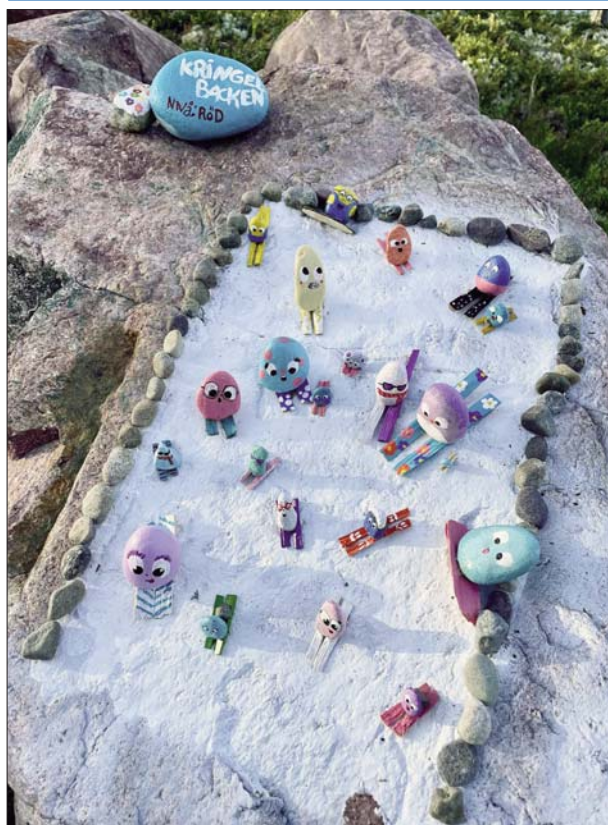

*- Den sommartid
nu kommer
med lust och fågring
stor...*

— Men först lite om vintern som var mm. —

(sammanfattning)

Text & Foto: H. Forsslund (där inget annat anges)

Kringelfjordsbacken var öppen redan 27 juli 2023

Vintern kom tidigt denna säsong.

Redan den 27 juli upptäckte jag att den alpina utförsåknningen kommit igång i Kringelfjorden.

Kringelfjordens Skid- & Friluftsförening låg inte bakom denna fantastiska pist.

Det visade sig vara flickorna i grannhuset, Meja och Lea Lundberg som både pistat och fixade skidutrustning till gänget i backen.

Man kan hitta de mest fantastiska små varelser och miljöer lite här och där efter våra närmaste stigar- och leder. Jättekul tycker vi, och inte minst de yngre vandrarna som ivrigt letar efter nya figurer och små miljöer.

Mer spännande än att jaga virtuella figurer med mobilen. Foto E. Forsslund

Den riktiga snön och kylan dök upp rekordtidigt denna vinter.

Det började småsnöa den sista oktober och till den 15 oktober hade de byggt på till 50 cm och den snön låg sedan kvar ända till våren!

Tuffa grabbar – fixar kanonspår kanontidigt.

Finns det någon annan by som har en sådan frivilligkår som Kringelfjordens Skid- & Friluftsförening!

Den 16 november var de första helt perfekta skidspåren dragna.

Spåret efter 5:an hade nog till och med kunnat dras ett par veckor tidigare om inte Rödningjärn flomat och vattnet rann tvärs över leden. Något som hände även i augusti. (Se bild på nästa sida).

Snö och blöta - inget hinder för våra grabbar.

Den trettonde november var Göran Edlund och Sture Engberg ute med grävmaskin och lade ner en trumma vid det aktuella stället och efter preparering och tillfrysning kunde alltså premiär skidåkningen ske tre dagar senare!

Skid- & Friluftsföreningen såg sedan till att Skidspår och pulka/snowboardbacke var igång långt in i april.

Spårläggning 16 november Foto: Jan-Ivar Rustad Bild nedan: foto: Pernilla Palm

Rödingtjärnen längtade ner till älven via leden redan förra sommaren.

Vaja Renman med kompisar testar spårkvalitén. Foto: Pernilla Palm

BILD: Jan-Ivar Rustad

Hundratals besökare från Idre- Grövelsjöområdet nyttjade våra skidspår vid ett flertal tillfällen denna vinter

Våra skidspår har varit ovanligt populära i år, inte bara av oss Kringelfjordare utan även hundratals besökare från Idre-Grövelsjöområdet nyttjade våra skidspår vid ett flertal tillfällen denna vinter. Kringelfjords-Nytts reporter var naturligtvis på plats och intervjuade en av besökarna.

- Riktiga Kanonspår, mycket bättre än förra vinterns, hälsar Vaja Renman

Vår skidåkning "frös"-inne och platåskidor är ingen höjdare.

Vid våra fyra besök Kringelfjorden denna vinter lyckades vi pricka in de värsta köldknäpparna.

Både snö och kyla har räckt till, men solen lös mest med sin frånvaro denna vinter.

Vid varje besök var det alltid någon eller några dagar som bjöd på minus 30 grader och mer. Några kilometer blev det i alla fall, även om kylan trängde igenom alla kläder

Temperaturen skiftade dock rätt snabbt, från minus 31° till plus 3° på bara två dygn! Den 22 januari bjöd på fina spår med härligt glid i lägre terräng. Tyvärr bara någon kilometer. När spåret kom upp på en liten kulle blev vi stående och utsikten var plötsligt väldigt bra. Inte så mycket för att kullen var hög, för det var den inte, utan för att vi blivit ovanligt långa.

Att vi blev stående berodde på att vi inte kunde förflytta skidorna framåt. "Platåskidor" är inte bekväma.

Det var bara att lossa bindningarna och kliva ner från skidorna.

Snön räckte till och blev över!

Men minus 32 blev för mycket även för Mickel som knackade på och ville komma in.

Har ni varmt å gott därinne i stugan på Fiskartorpsvägen 15?

Under minus 30 grader fryser varmvatten till is direkt. Tjusig effekt!

Foto: Elin Boson Kringelfjorden

Sedan var det bara att trava tillbaka efter skidspåret.

En granne stod på gårdsplanen och frågade oss om skidåkningen varit bra. Skidåkning? sa jag, – vi har gått på tur.

Det blev i alla fall några härliga åk i perfekta spår under våra vinterveckor.

Den härligaste längdåkningen hade vi vecka 11. Spåret på sjön t.ex. var något för den late. Ett ordentligt stavtag och man gled minst 10 meter! Då kändes "platåskidorna" långt borta.

En man på glid.
- tio meter på ett stavtag! Även en gammal Kringelfjordare kan få känna sig ung på nytt...

En hälsning från gamla tiders Kringelfjords-Nytt - vinternumret 1992

Mitt barnbarn Arvid som gått i skidskola på Fjätervålen under sportlovet berättade för mig, — Det var en stor tavla i restaurangen som pappa sa att du gjort.

Då jag gjort många tavlor i mitt liv så blev jag naturligtvis nyfiken och åkte upp för att kolla sanningshalten i det hela.

Jo, mycket riktigt där hängde en 70 x 100 affisch som var en uppdragen annons från Kringelfjords-Nytt 1992. Jag hade gjort annonsen på beställning av dåvarande vd på Fjätervålen PG-Nilsson inför Fjätervålens 10-års jubileum. (det hängde även några sidor av en liten tidning, "Fjätervålaren" som jag nog gjorde till jubileet.

Foto: Helmut Weißkopf, Kringelfjorden

FORKÖRARNNA En trevlig årlig tradition

Foto: Helmut Weißkopf / Kringelfjorden

Forkörarna i Kringelfjorden

En trevlig återkommande tradition är att forkörarna passerar genom Kringelfjorden på sin väg från **Flyktan* vid Glysjön mellan Älvdalen och Särna till **Röros* och dess vintermarknad.

En uppskattad händelse när fororna passerar genom Kringelfjorden. Det känns som en liten hälsning från gångna tider när man ser deltagarna i sina tidstypiska kläder.

Väglöst land

Innan det fanns farbara vägar genom skogarna över gränsen till Norge och Röros var det bara vintertid man kunde besöka Röros för byteshandel och inköp.

Röros var något av "centralort" i den här delen av Skandinavien. Bästa och säkraste sättet att ta sig dit och tillbaka var att man samlade ihop sig i grupper och gemensamt körde med hästar och slädar (foror).

Forkörning var ett bra sätt att frakta gods, då slädarna kunde ta sig fram över frusna sjöar och myrar.

Att man färdades i grupp gav skydd för varg, och rövare, dessutom kunde man hjälpa varandra om det hände något efter vägen.

Med sig hade man ofta skinn och smör som användes som betalning vid inköp/byteshandel då kontanter var sällsynta på självhushållningens tid.

På Röros marknad bytte ofta till sig järnföremål som man kunde använda på gården och inte minst i gårdarnas kök. Det var härifrån man fick stekfat och grytor och på 1800 talet kunde man köpa eller byta till sig sådana moderniteter som vedspisar.

Fororna gick inte bara från Dalarna till Röros utan fororna gick även från Jämtland, Härjedalen och Hälsingland. Forkörarna var oftast bönder från trakten som fick extra inkomster genom att åta sig körsysslor mot betalning, som att frakta varor till marknader i området. Ordet foror betyder att man färdades med häst och släde/vagn med gods.

RÖROS
Foto: Lisbeth (Bisse) Sjöling / Kringelfjorden

FAKTA

**Flyktan* (Se karta på nästa sida) som idag ligger vid Gryvelåns naturreservat var en liten industri där man bland annat framställde järn av "myrmalm", ett slags malmhaltigt grus som man skopade upp från myrar och botten av tjärnar och sjöar.

Man hade även kolmilor för att framställa träkol till järnframställningen.

De många små vattendragen bidrog med vattenkraft till verksamheterna i området.

Vid Flyktan finns historiskt värdefulla byggnader och lämningar från den här tiden med myrmalmsframställning och 1800-talets skogsbruk bl.a. kojor slogbodas blästerugnar och slagghögar.

Den spännande miljön tar dig tillbaka 1600-talet då myrjärnstillverkningen var i full gång.

En utflykt till Gryvelåns naturreservat är en väl använd dag.

Forkörarna var inte först på plats i Röros utan det var en delegation från Norra Dalarna med ett gäng Kringelfjordare spetsen.

Foto: Lisbeth (Bisse) Sjöling / Kringelfjorden

Gryvelån är ett naturreservat med en välbevarad och vacker natur.

En skog som har skött sig själv under en lång tid, det kan tydligt ses på de 30 meters höga granar och tallar som är över 300 år gamla, och fågellivet är rikt.

Rikt djur och växtliv

Hackspettar, ugglor, svampar och en rad andra organismer är beroende av gammal skog. I gammelskogarna får växter och djur leva ifred från skogsmaskiner och andra störande aktiviteter. Du får även lära dig om forna tiders bruk av skog- och mark i dess olika former.

Gör gärna en utflykt hit i sommar.

Ta gärna med barnen eller barnbarnen. Det finns flera leder att välja mellan. Den kortaste som kanske passar de mindre barnen bäst är drygt 500 meter och den längsta knappt 6 km.

*Röros

Röros grundades år 1644, när koppar upptäcktes i området. Man byggde smältverk här då skogen runt Röros ansågs outtömlig. Vilket det med tiden kom att visa sig att den inte var. Man gick så hårt åt skogen att man så småningom behövde mer skog. Började då sneglade mot den svenska skogen. Röros låg betydligt närmare Sverige på den här tiden.

Röros - gränsade till Sverige

Detta efter att Älvdalskaplanen, Daniel Buskovius med 200 dalkarlar erövrat Idre och Särna socknar i en oblodig kupp den 1 mars 1644. Gränsen gick sedan mitt i Norges näst största sjö, Femunden väster om Elgå, så skogen på den östra sidan kom att tillhöra Sverige.

Trycket var stort från Röros smältverk på att försöka komma åt den viktiga skogen till kopparframställningen. Gränsförhandlingar pågick fram till 1751 då en kompromiss kom till stånd och gränsen mellan Sverige och Norge ändrades till där den ligger idag.

Röros kom att bli en av Norges viktigaste gruvstäder

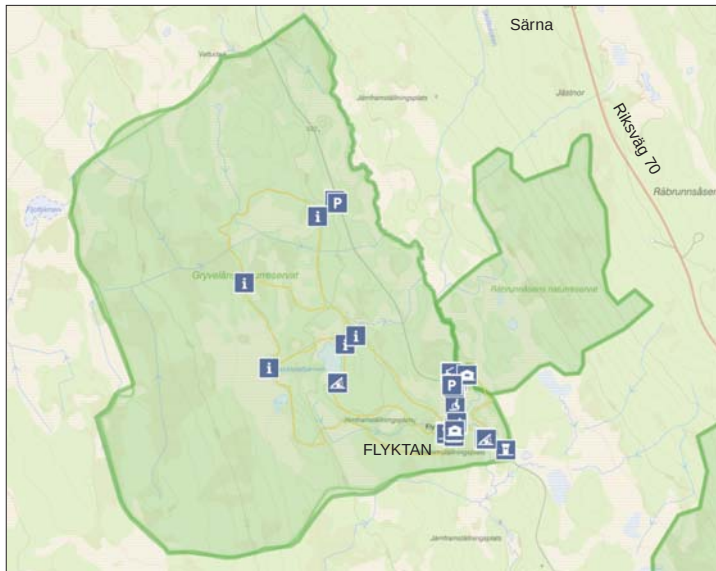
Här bröts det malm under 333 år. Röros ligger i den övre och norra delen av Norges näst största insjö, Femunden.

Röros har en av Europas äldsta träbebyggelser, här finns hus som går tillbaka till 1700- och 1800-talet och staden finns med på UNESCO:s lista över världsarv. Hela staden är som ett levande museum!

Röros marknad

Idag lockar Röros inte så många forbönder för byteshandel på marknaden i Röros, utan nu kommer busslaster med turister i stora skaror i stället, både från Sverige och Norge till den årligt återkommande vintermarknaden, - Rörosmartnan, som hade sin premiär år 1854.

Rörosmartnan är en av Norges största vintermarknader, med upp till 80 000 besökare under fem dagar. Drygt 200 utställare kommer till Röros för att erbjuda sina produkter utöver den lokala handeln.

Gryvelåns Naturreservat Karta, fakta och bild th. Länsstyrelsen Dalarna

Förr i tiden var det liv och rörelse runt Gryvelån. På myrarna slog traktens bönder sitt hö och från skogen hämtade man ved och timmer för hushållsbehov. På myrarna grävde man också efter myrmalm. Av malmen tillverkades järn i enkla ugnar. Blåsterugnar, slagghögar och andra lämningar efter järnframställningen går fortfarande att finna.

Vid Flyktan finns också välbevarade kolarköjor, slobodar och flera andra gamla byggnader.

Bild: Dala Femund Forkörarförening

Kurvans TYG & KLÄDER
IDRE 0253-205 04

Välkommen till oss
Kläder och tyger i mängder!

BUTIKEN SOM HAR DET MESTA.
Här hittar du: Dam, Herr & Barnkläder.
Tyger: metervaror och färdigsydda gardiner.
Garner, stickor, sybehör
Vi syr även på beställning.

Syrran & Jag
Kurvans

Välkommen till vår butik mitt i byn
Heminredning för alla

Lakan • dukar • ljus • lampor • mattor • handdukar • skor mm.

0253-205 03

Öppettider för båda butikerna

Måndag - Fredag	10:00 - 18:00
Lördag	10:00 - 13:00
Söndag	Stängt

Välkomna önskar personalen!

FORKÖRARNA

Forkörare transporterar varor åt andra – dåtidens lastbilschaufförer.

Transporterna skedde vintertid med häst och släde, men även sommartid *klövades nödvändiga varor i mindre omfattning. (*Hängande last över hästryggar).

Det är inte känt hur länge den sortens förköring förekommit. Handeln mellan norra Dalarna och Norge, och då särskilt handel med Röros, har varit betydande under flera hundra år.

Frakt till- och från Röros

Till Röros fraktades stångjärn, klippjärn, spik, liar, glas, skinn, fågel med mera. Tillbaka från Röros kördes bland annat sill, tran, lutfisk, fårsjunn, salt, mjöl, textilier och tobak.

Vintervägarna gick över frusna myrar och sjöar samt genom skog och över fjäll. Mellan Särna och Röros är det 18 mil, en resa tur och retur tog normalt 12-14 dagar om föret var bra.

Färden över den stora sjön Femunden var ofta vanskelig särskilt då de första fororna kördes över isen. De som åkte först över isen fick mera betalt.

Dalarna Femunden

Forkörarförening är en Svensk-Norsk förening som har som syfte att bevara forkörartraditionen. Sedan 1999 genomför föreningen varje år körning med häst och släde på de gamla historiska forlederna där slutmålet är marknaden i Röros.

Rendalsölens smeknamn "Drottningen" kommer från att om man är uppe vid Grövelsjön och tittar in mot Norge och Rendalsölen kan man med lite fantasi se den engelska drottningen Victoria på sin Lit de parade. (dödsbädd). Från höger, benen, magen, hals, mun, näsa, pannan och hårsvall.

Text och foto H. Forsslund. (där inget annat anges)

Nu när man blivit lite äldre så blir lätt även de små äventyren stora

Jag undrar om jag skulle orka göra om en del av dem? Man tillhör väl inte precis kategorin riktigt tuffa krutgubbar. Inte som den 80-åriga japanen Yuichiro Miura som 2013 gjorde en något större bergsbestigning än den jag kommer att berätta om nedan. Yuichiro nådde ända upp på Mount Everest topp. Detta trots att han genomgått fyra hjärtoperationer!

Rendalsölen kan ses i klart väder både från toppen av Idre Fjäll och Fjätervålen. (Här med teleobjektiv från Idre Fjäll) Bild: Idre Fjäll

Man behöver inte sikta på världens högsta berg för att söka äventyret

Vi är nog många häruppe i Särna, Idre Grövelsjöfjällen som sett de mäktiga topparna som klara dagar dyker upp i väster från Idre Fjäll och Fjätervålen. Det är de tre topparna i Rendalsölmassivet i Rendalens kommun i Norge (Ofta kallad bara kort och gott Sölen).

Tvårs igenom fjällmassivet går en stor v-formad dal, Sölenskardet. Dalens högsta punkt ligger på 1 250 meter över havet. Mellan dalens två toppar ligger den lilla tjärnen Skardtjønna.

Vid tjärnen finns det mest skyddade stället att tälta på, dessutom har man dricksvatten inom bekvämt avstånd.

Tips, man bör nog vänta tills i juli med att tälta om man vill hitta en snöfri fläck att ställa tältet på. Dessutom ligger isen på tjärnen ofta länge. Norr om dalen ligger den 1 755 meter höga Store Sölen, söder om ligger den 1 688 meter höga Sørvestre Sölen. Massivet består även av det 1 699 meter höga Nordre Sölen.

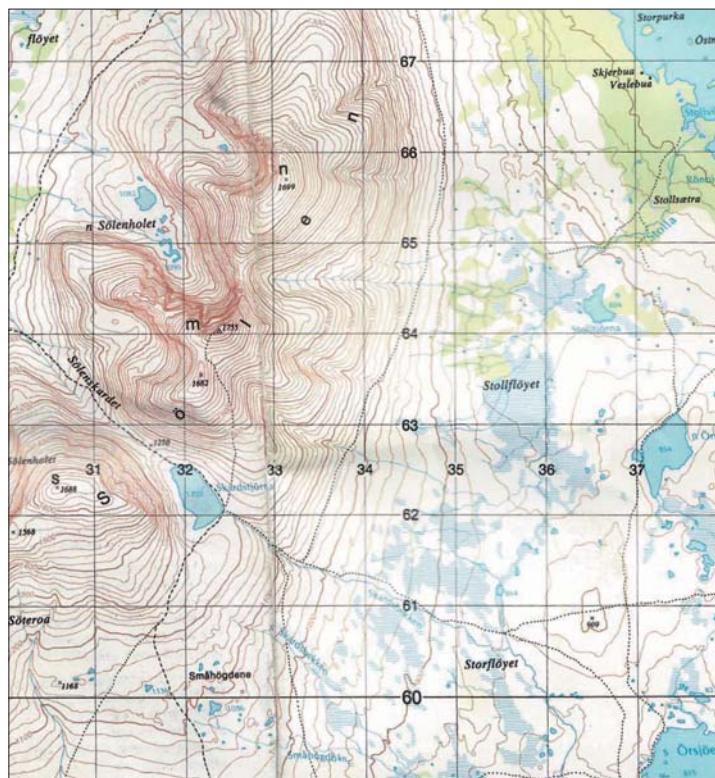

Yuichiro Miura. Den 6 maj 1970. blev han även den första personen att åka skidor nedför Mount Everest.

Bild & fakta Wikipedia

Våra egna "små äventyr" är numera ännu mindre, – men nog så trevliga!

KARTA: Norska Statens Kartverk • Topografisk hovedkartserie M7 11 - blad 2018 IV ISTEREN

Foto: Torkel Skoglund

Man behöver inte sikta på världens högsta berg för att söka äventyret...

TEXT: Hans Forsslund • FOTO: Hans Forsslund & Torkel Skoglund
Torkels bilder är utlånade med tillstånd av statskog.no

Möte med drottningen

Text och foto H. Forsslund
där inget annat anges

*När vi möttes om sommaren var hon varm, vacker och omfamnande,
– även om hon vände sin kyliga sida till när kvällen kom.*

*Om vintern får man passa sig, som allt kvinnfolk är hon inte att
lita på i alla lägen,
– även om hon från början räcker ut stora famnen mot besökaren.*

Vem är då denna drottning?

Många är vi som på långt håll, uppifrån Idre Fjäll eller Grövelsjön beundrat och tjuvat av detta majestätiska fjällmassiv som med sina tre karaktäristiska toppar reser sig mäktigare än några andra berg i sydväst.

Det är det vackra fjällmassivet Rendalsölen som ligger ett par mil in på norska sidan av gränsen.

Ett fjällmassiv som för tankarna till betydligt mera högalpina landskap än områdets övriga berg, även om många av dessa toppar bjuder på ett mer dramatiskt landskap än de lite "snällare" berg som vi har på vår sida gränsen.

Många med mig har säkert lockats av dessa höga och spännande toppar.

- Undrat hur det ser ut där uppe, är det lätt att komma dit på sommaren, kan man övernatta, kan man ta med sig barnen eller barnbarnen? och går det att ta sig dit på vintern?

En del av Svaren hoppas jag kunna ge här.

Hans

– Rendalsölen –

- ett spännande 1-2 dags vandringsäventyr

Det här utspelade sig för ett antal år sedan, men minnet av ett litet äventyr som då kändes ganska stort lever kvar.

Vi vaknade uppe i vår stuga i vackra Kringelfjorden, i Norra Dalarna.

Det var tidigt, klockan var bara fem. Det var en vacker och varm morgon första veckan i juli.

Solen stod redan rätt högt på himlen.

Ja, man kan nästan säga att solen inte går och lägger sig överhuvudtaget den här tiden på året, den bara drar över sig ett ljus gulorange täcke med inslag av lila väster om städjan, ett täcke som bara ett par timmar senare glider av öster om fjället, ungefär som om solen bara lekte tittut med oss de ljusa sommarnätterna!

Ett fantastiskt och trolskt skådespel som utspelar sig bort över fjällen och fjorden, en levande tavla som är svårt att se sig mätt på, ja faktiskt svårt att ta in, man vill liksom bevaka den inom sig, spara och ta fram senare när täcket över fjord- och fjäll är mörkare, tjockare och ligger på längre.

Mitt i sommaren leker bara solen om nätterna titt-ut bakom fjällen...

Tillbaka till verkligheten och lite mattips för fjället

Vi skulle alltså äntligen bestiga Rendalsölen som lockat oss i flera år. Vädret hade varit varmt hela sommaren och solen höll sig för det mesta framme, förutom de obligatoriska eftermiddagsskurarna som nästan kom som en befrielse i hetten.

Eva och jag hade packat bilen med ombyten, tält, sovsäckar, stormkök och mat och lite "promenadgodis" för ett par dagar redan i under gårdagskvällen. Middagsmaten låg i kylan och väntade. När vi bara är borta 2-3 dagar har vi alltid färsk middagsmat med oss. Till lunch är det helt ok med smörgås och soppa, men middagarna skall vara lite njutbarare.

Färsk mat på fjället, mums...

På den här turen bestod middagsskaffningen av biffar i en marinad som jag lärt mig göra på den Portugisiska ön Madeira. Marinaden görs av olivolja, rödvinsvinaäger, vitlök, svartpeppar, salt och lagerblad som vi förvarar i dubbla fryspåsar. Kläm och vänd på påsen medan den ligger i hemma i kylan så köttet blir ordentligt marinerat. (Håller minst två dygn om du gjort marinaden rätt).

Den marinerade biffen serveras med pulvermos som kryddats med något lite salt och peppar. Som extra smakförstärkare brukar vi ta med lite malen muskot och torkad persilja. Varför inte skämma bort sig när man bara är ute ett par dagar. Till middag dag ett skulle det bli Fäbofalu som är en extra rökt variant av falukorv. Finns en variant på Idre Bua som heter "jägarfalu" om jag inte minns fel, (eller om det var tvärt om) till den serverar vi Fusilli pasta som vi gillar.

Fusillin tar 9 minuter att koka, så skall man vara borta fler nätter och vill spara på bränslet till Trangian så går det bra med snabbmakaroner som bara behöver 3 minuters koktid.

Vägbeskrivning

Vi tog 70:an från Kringelfjorden via Flötningen, Drevsjö och Femundsanden. Vid Drevsjö (eller kanske vid gränsen) tar väg nr 26 vid. Innan Isterfossen lämnar vi väg 26 för att svänga in på väg 217 som vi följde ca 11 km till bomvägen som leder in mot Gröndalens Hytteområde. En väg som i alla fall då var rätt smal och dålig tog oss de sista ca 2 km fram till vägens slut och en liten parkeringsplats på trädgränsen där vi bjöd vår vandring.

Vi tar på oss packningen och våra nästan outslitliga Haglövsängor.

Jag säger nästan outslitliga, mina har bara blivit bättre med åren och sulorna är helt ok efter många och långa vandringar i stenig fjällterräng.

Evas däremot har en uttunnning i sulan som gör att stenar i bland känns igenom. (Troligen ett fabriktionsfel). Skon skall sulas om till nästa säsong lovade jag.

Vårt mål är att denna första dag ta oss upp till Skardtjønna.

Den lilla sjön som ligger på 1200 meters höjd i den djupa u-dalen som löper mellan de två sydligaste topparna. Här skulle vi övernatta för att nästa dag bestiga "Drottningens näsa" som reser 1755 möh.

Forts. sid 11

Platt och lättgången landskap Foto: Torkel Skoglund

Välkommen till den vänliga butiken

Missa inte våra veckoerbjudanden

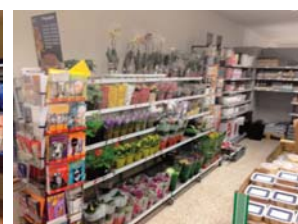
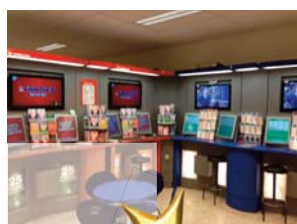

Frukt & Grönt

Fräsch frukt och grönt hela året.
Naturligtvis med årstidsanpassning på primörerna.

Hos oss bunkrar du upp för
fjällvandring och utflykt

Nu har vi både
Självs scanning och snabbkassor

SJÄLVSCANNING

Enklare kan det inte bli!

Ska ICA-kort i butiken

- Dra ditt kort i kortläsaren • ditt namn syns på displayen • en lampa tänds på aktuell scanner • ta scannern och börja shoppa och scanna dina varor
- gå till självbetjäningsskassan
- Dra ditt ICA-kort i läsaren på skärmen
- betala som vanligt med konto/betalkort

Här hittar du

Stor sortering på LIVS & HUSGERÅD

CHARKAVDELNING med grillat

SMÖRGÅSTÅRTOR på beställning

LOKALA VILT & GETprodukter

FJÄLLRÖDING fryst

EGET BUTIKSBAGERI med CAFÉ

TÅRTOR på beställning

SNITTBLOMMOR & KRUKVÄXTER

Vi är ombud för:

Se veckans erbjudande på hemsidan...

ica.se/idrebua • Vi finns även på Facebook

IDRE BUA Tel. 0253-200 03

Nybakt bröd varje dag

I vårt butiksbageri bakar vi varje dag
gott mat- och kaffebröd

Kafeteria

Stanna gärna och ta en fika med gott kaffe
och nybakat bröd eller en god lunchmacka

Färdiga lunchsallader från ICA

Vi har flera fräscha sallader att välja på
— take away —

ÖPPETTIDER

Mån-Lör 8-20 • Sön 11-20

Välkomna till

ICA Supermarket

Idre Bua

Mikael och Marie med personal

Foto: Torkel Skoglund

Platt och lättgånet landskap

Dagens etapp skulle enligt våra beräkningar ligga runt 10 km.

Den första kilometern gick i ett ganska platt landskap med gles fjällskog som sedan övergick i vidsträckt fjällhed. Vi kom fram till den lilla raststugan "Sandbu" som ligger vid stranden av Sandtjønna.

Ett populärt utflyktsmål för familjerna i Gröndalens hytteområde varma dagar kunde vi konstatera.

Dagen var varm för att inte säga het så många badande familjer kantade den lilla fjällsjön trots att det bara var tidig förmiddag.

Sandbukojan är faktiskt både dag- och övernattingsstuga

Här kan man helt gratis sova över. Stugan som drivs av Norska Statskog var i exemplariskt skick, rent och snyggt och vatten är bara att hämta i den närbelägna sjön.

Vi gick vidare över fjällheden och stannade bara kort vid övergången över Halvorsbekken

Vi var redan svettiga och törstiga så vi lät oss läskas och svalkas av det kalla friska fjällvattnet.

Foto: Torkel Skoglund

Foto ovan: Torkel Skoglund

Vi passade på att fylla och vattenflaskorna då det var ca fyra kilometer kvar upp till Skardsjønna i Sølenskardet, och på kartan såg det lite osäkert ut om vi skulle hitta på mer vatten.

Vi stannade för att luncha vid "Småhögdene" på 1135 metersnivå.

Då plötsligt hör vi hör ett kraftigt brak bakom oss.

När vi vänder oss om ser vi att himlen bakom oss förvandlats till en svart hotfull vägg. Vägen närmar sig snabbt med ett allt kraftigare och ihärdigare blixtrande och jättemuller som studsade mot fjällvägarna och liksom inte ville ta slut utan mullret fortsatte sin färd på ett olycksbådande sätt efter fjällhederna och tonade bort.

Men åskknallarna stod i kö och nu börjar blixterna komma oroande nära. Vi ser hur blixten slår ner på flera ställen och antänder den låga fjällbjörkskogen längre ner.

Det börjar ryka

- och efter bara några minuter så ser det ut som elden spred sig i den torra björk och buskvegetationen.

Vi kan inget göra däruppe vi står.

Vi ser det som ett pampigt men skrämmande skådespel som fick oss att känna oss väldigt utsatta och oskyddade där vi stod ensamma på fjällslutningen.

Ovädret som snabbt var på väg rakt mot oss stannar plötsligt upp, kanske

skrämd av Sölens mäktiga toppar, och tar den lättaste vägen och sveper åt nordost förbi fjället. Vi vandrar torra men ordentligt uppskrämda vidare upp mot Sølenskardet. Ibland behöver naturen visa oss människor vem som bestämmer, säger jag till Eva. – Jag tycker att naturen visar vem som bestämmer lite väl ofta nu för tiden, det känns som vi stod på lite bättre fot med naturen förr? svarar Eva.

Efter ca trekvart så stod vi uppe på kanten av skardet.

Ca 100 meter nedanför oss i en "vulkankrater" låg Skardtjønna som ett stort turkosblått öga som stirrade rakt upp mot oss. Vi blev förvånade över tjärnens storlek. Den var betydligt större än vi tänkt oss. Runt tjärnen låg några snölegor fast det var juli.

Sölenskardet saknade nästan helt växtlighet.

Endast ett tunt lager av lav och gräs fanns i en smal ring närmast tjärnen. Annars var det bara sten och en och annan snöleja.

Vi gick ner till tjärnen och hittade en skyddad och något sänär jämn plats vid den lilla sydviken. Satte upp tältet, förankrade det ordentligt i stenar och lagade middag.

Stekt fåbodfalu & pulvermos

med tillsatt smör och salt, peppar och malen muskotnöt. nedsköljt med vatten från Skardtjønna.

Att något så enkelt kan vara så otroligt gott!

Hungern man får efter en dags fjällvandring tillhör garanterat en av världens bästa kryddor.

Forts. sid 12

Vi vilade på liggunderlagen i mossan och njöt av tystnaden och fjälltopparna som sträckte sina torn upp mot himlen ovanför oss medan kaffet puttrade på stormköket.

När vi kände oss utvilade bestämde vi oss att ta en tur runt sjön för att utforska den lilla dalen mellan topparna.

Terrängen var mins sagt svårgången. Bestod mest av större och mindre stenar att kliva över och runt.

När vi kom till sjöns nordvästra ända började det lukta brandrök och röken började sprida sig i ett stråk in genom dalgången från det rakt motsatta håll som de bränder vi tidigare sett starta. Kunde branden ha spritts över hela fjällheden runt massivet på så kort tid?

Vi måste se efter var röken kom ifrån.

Vi klättrade efter en liten stenig led som var nästan omöjlig att följa. Än syntes stigen inte, än försvann de röda markeringarna. När vi klättrat upp 100 höjdmeter såg vi krönet som antagligen var dalens högsta punkt på 1250 m. På andra sidan skulle vi nog se ner i dalen. Men nej. Här blev det en stenig plåtå som sträckte sig vidare än 500-600 meter. Nyfikna som vi var klättrade vi vidare på stenblocken och till slut kom vi fram till kanten.

Flera bränder

Vi såg att nu att det inte var de första bränderna som spritt sig runt, utan att två andra bränder orsakade av blixten uppkommit på andra sidan fjällheden nedanför. Bränderna var rätt långt

borta, men röken sögs på något sätt upp mellan topparna och det var stundtals riktigt obehagligt.

På vägen tillbaka till vårt lilla läger hittade vi konstigt nog en hel del ved, vridna torra rätt tjocka pinnar! Med tanke på att det var ca en mil till närmaste skog, och en brant jobbig väg att bära med sig ved på tyckte vi att det var mycket förvånande?

Vi tog med oss veden. Vi skulle göra en riktigt mysig brasa att inta kvällsfikat vid

Framme vid tältet gjorde vi ordning en liten eldstad. Staplade några stenar att sitta på. Brasan skulle vi sitta och mysa vid när solen försvann.

Vi rullade ut sovsäckarna i tältet och tog fram våra medhavda böcker och försjönk i fantasins värld.

Plötsligt försvann ljuset!

Solen hade gömt sig bakom en av topparna runt dalen, det gick förvånansvärt fort, och kylan kom snabbt och inte krypande.

– Tänd brasan och koka kaffe nu, bad Eva. Jag gick ner till sjön och hämtade kaffevatten och satt på stormköket. Började arrangera vår lilla vedhög till en brasa.

Farbror frost slog till med en rak höger

Jag frös så jag skakade, tittade på termometern -1°! Det hade varit +29 när vi lämnade bilen! Hur kunde detta vara möjligt?

– Man kan inte sitta ute runt en brasa i den här kylan, sa jag, då skulle nog brasan behöva vara mångdubbelt större än vad dessa pinnar kan erbjuda i värmeenergi.

– Vit man ha stor brasa, sitta långt ifrån, röd man göra liten brasa och sitta nära, så maka dej bara lite närmare, hördes från en varm dunsäck inne i tältet.

Behöver jag tillägga att kaffet intogs i tältet sittande i dunsovsäckarna.

Somnade nästan direkt när vi stängt sovsäckarna så bara ett hål för ansiktet syntes.

Som alltid på fjällvandring somnade vi ovaggade i en mer eller mindre drömlös sömn.

När jag vaknade några timmar senare för att vattna starrgräset utanför tältet så var understället till föga nytta, det var knappt att uppdraget kunde fullgöras, det var säkert minst 4-5 minus. Åter ihopkrupen som en mumie med bara ett litet andningshål

i dunsovsäcken så återkom värmen och morfei armar omslöt mig åter.

När morgonsolen bröt fram genom Solenskardet och nådde fram till tältet steg värmen blixtnabbt.

Det blev olidligt varmt i tältet. Kontrasten till nattens kyla var nästan svår att förstå? Utvilade gick vi ner till sjön för att skölja nattens sista sömnrester ur ögonen. Morgonen var som sagt varm med tanke på den kalla natten, men morgondoppet fick anstå.

Vindskydd/falkfångargömsle?

En frisk vind fick det att gå gäss på Tjärnen. För att inte förorena vårt dricksvatten valde vi en plats inne i viken mellan snölegorna för tvätten. När vi står där och torkar oss ser vi att ovanför vikens västra strand står en underlig stenformation som inte såg riktigt naturlig ut. Det här måste vi naturligtvis undersöka.

Det visade sig vara ett större vindskydd av stenblock, nästan en grotta. Av stenarnas utseende verkade detta vara byggt för rätt länge sedan. Hur länge kunde vi naturligtvis inte avgöra.

Kanske var det överlevande från det tyska flygplan som lär ha störat på den norra toppens norrsida 1944/45 eller var det ett falkfångargömsle från 16-1700-talet?

Kanske var det en gammal rest från den tiden som pilgrimerna vandrade leden genom skardet på sin väg mot den heliga domen i Nidaros (nuvarande Trondheim).

För mig är det svårt att förstå att den gamla pilgrimsleden verkligen gick upp på fjället och genom skardet! Var inte detta en onödigt ansträngning? Men enligt flera källor jag pratat med så skall leden i alla fall gått här, kanske var Rendalsölen ett tydligt ledmärke som man kunde se på många mils avstånd.

Mot högsta toppen...

När frukosten var avklarad, lunchmackorna var bredda och termoserna och vattenflaskorna var fyllda började vi vår vandring mot toppen.

Vid sjöns utlopp i Skardsjöbekken (som denna otroligt heta sommar endast var en liten rännil) fanns ett ledkryss med skyltar som pekade ut leder:

Fiskvallen 13 km, Mistradalen 11 km, Sundet 11 km sa skyltarna.

Stigen mot toppen hade dock ingen hänvisning.

Särna Camping

VI ERBJUDER

Stugförmedling • Avresesyn
Avresestäd • Storstäd

För stugförmedling, syn, städ med mera
Kontakta: info@sarnacamping.se

"VI SKAPAR MINNEN"

Boka våra upplevelsepaket i Särna
Fiskekurser • Skoterturer • Mat & Kultur
Våra vattenfall med mera
Se hemsida: sarnacamping.se

Lena's
KÖK & BAR, SÄRNA

Lunchbuffé och à la carte meny i mysig herrgårdsmiljö med fantastiskt utsikt!
Lokalproducerade rätter från älg, ren och röding.

Hämtning och lämning till restaurangen kan ordnas!

Läs mer på vår hemsida: sarnacamping.se
Tel. 070-333 05 18 | info@sarnacamping.se

Stig var kanske mycket sagt.

En ganska brant vägg av stenblock så långt ögat nådde. Ibland kunde man se att stenarna var lite nötta och rödare på vissa ställen, det var stigen! Ingen som helst växtlighet förutom den gröna kartlav som växte på en del stenar och som på håll tillsammans med den röda bergarten gav berget en underlig rödgrön nyans.

Det var brant så stigningen gick fort och vi rastade lite för att njuta av vyn ner mot kratern och sjön innan den försvann bakom stenblocken.

Det var vindstilla häruppe men i kikaren kunde vi se att sjön gick vit av gäss därnere.

När vi kommit upp på ca 1680 m nivån blev det en liten plåtå nedanför den egentliga toppen, "drottningens näsa".

Vi bestämde oss föra att äta lunch på plåtå och lämna packningen på plåtå för att slippa bära med oss mer än nödvändigt den sista väldigt branta biten. Eva plockade fram matsäcken medan jag gick fram mot plåtåns norrsida som verkade sluta i intet. Framme vid kanten såg jag att så var fallet. Det var nästan helt lodrätt!

Efter lunchen och vi vilat lite tog vi itu med de sista 70 höjdmetrarna, och plötsligt stod vi där, - om inte på världens tak så i alla fall på Hedmarks tak.

1755 möh, helt vindstilla, inte den minsta luftrörelse.

Det enda ljud som kunde förnimmas var blodet som rusade fram i glädje i våra ådror.

Topp-plåtå, som egentligen var en lite tillplattad kamm var inte speciellt

stor, kanske 20 x 40 meter. Kammens västsida såg verkligen ut att sluta i tomma intet.

Jag kryper fram till kanten och tittar ner, helt rätt, tomma intet var ingen tokig beskrivning. Fjällkanten stupar rakt ner, berget är helt borta! Långt därnere, kanske 5-600 meter nedanför syns några små tjärnögon inbäddad i grön myrhet som blicka upp mot mig.

Det är så högt och avsaknandet av vinden gör det hela så överkligt att ingen som helst svindel infinner sig.

Sådana här branter har jag bara sett i samband med vandringar mellan Madeiras högsta toppar Pico Ruivo och Pico do Aeiro tidigare. Dessa toppar ligger också på runt 1800 meters höjd.

Forts. sid 14

Lomkällan

Särna skogs- & försvarsmuseum

- En spännande mötesplats för alla åldrar

3 km norr om Särna, strax före avfarten till Njupeskar - Sveriges högsta vattenfall

Besök vårt friluftsmuseum som visar miljöer för skogsarbetare från förr eller besök försvarsskansen från 2:a världskriget.

Ta gärna en fikapaus i vårt café.

Där serveras fräsiga våfflor, smörgåsar, langos, bakad potatis, hembakat kaffebröd. Köp gärna med en kaffekorg på din runda...

Möt Stor-Per Svenska

(Längd 212 cm • Vikt 135 • Skostorlek 54 • Ringfinger ø 32 mm)

Sveriges starkaste man, och andra spännande människor från förr.

Välkomna till:

- fjällskogens, forsarnas, skoghuggarnas och flottarnas spännande värld!

Öppett varje dag:

11-16 under Juni-sept
Stängt midsommarafon och Nationaldagen

För mer info:

Gå in på Facebook och vår hemsida (Se nedan).

GILLA OSS PÅ FACEBOOK

- Här lägger vi ut nyheter och planerade aktiviteter

www.facebook.com/lomkallan

www.sarnahembyggsforening.se

Möt Stor-Per
Sveriges starkaste man

Sommarens utställningar

När järnvägen kom till byn • Särna Hedlund, skidlegendaren
Beredskapstiden, på gränsen till kriget

2018 var det 90 år sedan järnvägen kom till byn, och 90 år sen Särna-Hedlund vann OS i St Moritz.

Oskar Björklund-

"eremiten" på Särnaskogen

Här kan du ta del och förundras av ett spännande livsöde. Oskar Björklund. "Eremiten", trappern, vinbryggaren mm. som bodde ensam i en liten koja knappt större än en lekstuga ute i skogen 17 kilometer söder om Särna.

Nytt för i år

Utställning, Skolan 160 år "Levande" Kolmila

Vi planerar att under sommaren kunna visa en liten utställning bygdeskolorna i särna.

Samt sätta upp en kolmila på gammalt vis och visa hur man gjorde träkol i gamla tider.

På vår hemsida hittar du aktuell information.

www.sarnahembyggsforening.se

Välkomna att uppleva Lomkällan i sommar!

Forts. Sölen...

Drottningen Victoria har drakrygg – eller skall vi säga "drakmage" då hon ligger på rygg

Rakt mot norr fortsätter kammen som en vass smal gröngul drakrygg, eller kanske draksvans som går i en brant båge ner i en svacka för att sedan höja sig som för en snärt.

Om man var lite yngre och hade klättrutrustning och en klättringsinstruktör/guide med.

Då kunde man gjort en spännande klättring ner och vandrat efter drakryggen mot den norra toppen som ligger på 1699 möh. Det är mycket som man kunde ha gjort - om inte om fanns!

Helt klart är detta "vårt" mest högalpina område

Det för tankarna om inte till Mount Everest så kanske till Kebnekaise säger jag till Eva.

– Och där har du varit? säger Eva.

Nej, men jag har sett bilder, jag vet att det finns glaciärer på Kebnekaise och inte här, säger jag, – men det ligger i alla fall snö här i juli och det låg lite nys på tjärnen i morse, sa jag.

Vi nöjer oss dock med att njuta av utsikten som tyvärr inte är så god trots den molnfria himlen.

Som alltid när ett högtryck har stabiliserat sig och värmen ligger närmare 30 gradersstreckat dagtid nere på låglandet, då blir det disigt av all avdunstning från mark och sjö som gör sikten dålig.

Vi tar fram kikaren för att se hur långt vi kan se in i Norge.

Vi tycker oss bort i diset kunna urskilja vitklädda berg långt borta i diset, skulle kanske kunna vara Trollheimen, Rondane, Dovre eller Snøhetta.

Mot öster ser vi fjällhedar, Sölensjön, Femunden och skogslandskap med runda fjäll emellan.

Städjan kan vi inte urskilja. Hade vädret varit klarare hade detta säkert inte varit något problem eftersom man kan se Rendalsölens pampiga massiv ända från torget uppe på Idre Fjäll som ändå inte ligger så högt.

Mitt på platån står ett stort toppröse som dolde en oväntad överraskning.

I topprösets bas sitter en lös sten som ser ut att ha flyttats på ett flertal gånger.

Vi drar ut stenen och därinne låg det vid vårt besök ett kopparskrin.

Vi tog ut skrinet i solskenet. Skrinet är förhållandevis stort ca 25 x 15 cm och välbevarat. Skrinet bär en vackert graverad inskription,

"Sölen 1919. Ing. Edvin Ruud. Pittsburgh. USA"

Tanken svindlar. Detta vackra skrin har alltså fått legat i fred i alla dessa år!

Vi öppnade skrinet och där låg lappar med namn och datum från toppbestigare som varit före oss på toppen. En härlig känsla att det finns saker som får finnas utan att stjälas eller förstöras. (Med tanken på hur länge skrinet funnits här så har man säkert fått tömma det någon gång).

Drakryggen. Infälld: Det lilla skrinet i toppröset.

Forts sid. 16

Ska du sälja ditt fritidshus?

Vi på HusmanHagberg Idre / Älvdalen har sålt många stugor i Kringelfjorden och vet värdet på din stuga. Hör av dig till oss om du vill ha en värdering eller sälja ditt fritidshus. Kontakta oss på 0253-77 52 00 eller alvdalen@husmanhagberg.se

Vi är hemma överallt i Idre / Älvdalen!

 HusmanHagberg®

RENOVERING NYBYGGGNATION OMBYGGGNATION TILLBYGGGNATION MATTLÄGGARE LÖSULLSISOLERING

Välkommen
med din
förfrågan!

Fredrik & Morgan
Bygg AB

SÄRNA - IDRE

073-984 84 01 • 073-500 70 89 • fmbyggab.se

Forts. Sölen...

Vi hade svært att skiljas från denna overklige plats med total tystnad og "hela världen for våra føtter". Vi fotograferade og søg i oss det sista av atmosfæren innan vi började vår nedstigning.

När vi åter såg Skardtjønna gick gässen fortfarande vita därnere. Konstigt då det var absolut vindstilla på toppen. Nere vid sjön mötte vi ett par grabbar som vi pratade med. Den ene berättade att hans pappa hade tagit med honom hit en gång när han var barn. Familjen bodde då i Lövåsen.

Pappan bodde fortfarande kvar där berättade grabben. Det visade sig att jag kände hans far sedan många år.

En övernattning i kylan räckte

Vi åt lite lunch bestämde oss för att inte sova i kylan vid Skardtjønna en natt till (vecklingar som vi var og är).

– Den marinerade biffen smakar nog bra hemma med, sa Eva. Ja og ett gott Portugisiskt vin sitter nog inte heller fel, fyllde jag i.

Vi packade ihop tält og våra tillhörigheter. När vi nått upp till kanten av dalen stod vi länge og tittade ner i mot Skardtjønna og upp mot fjällbranterna som störtade sig ner i tjärnen.

Med blandade känslor, tält, rygsäckar og huvudet fullt av minnen og tankar vände vi tillbaks den långa vägen till parkeringen för vidare färd mot Kringelfjorden

Ett härligt äventyr för de vuxna og ett jätteäventyr för barn- og barnbarnen!

Ännu ett av de "små äventyren" att minnas med glädje.

Ännu en plats att längta tillbaka till!

Men det blev, og blir nog aldrig någon ny bestigning av Rendalsölen, men minnet lever kvar av en spännande fjällvandring med topptur og hela 1100 m nivåskillnad från start till mål.

• Kan man cykla mountainbike fram till Sölen.

Det funkar. Vet de som hyrt cyklar på Idre Fjäll og gjort endagsturer fram till foten av fjällmassivet og gått upp sista biten.

Problemet blir om man vill övernatta og skall ha packning med. Då är det nog trevligast för att inte säga enklast att gå. Personligen tycker jag inte att det är så kul og möta cyklister på fjället. Jag tycker att de förminskar min upplevelse av natur og vildmark.

Kan man ta med barnen på vandring upp på Sölen?

Klart man kan! Det viktigaste är att de har orken og att man kan lita på att de inte gör egna utflykter på berget. På "drottningens näsa" skulle jag nog vara orolig om man inte till 110 % kan, lita på barnet/nen.

Jag är ingen expert på barn men jag har haft en tioåring som försvann uppe på Dalsnibba ovanför Geirangerfjorden i Norge.

När jag hittade honom hade han krutpit ut på en klippa utanför staketet med hela Geiranger og fjorden under sig.

På klippan stod målat "For hang gli- ders only!" Jag ryser fortfarande när jag tänker på det!

Kan man bestiga Rendalsölen vintertid?

Jag är naturligtvis ingen expert på det här området (heller) men jag pratade med bekant som jag tidigare jobbat med uppe i Grøvelsjön, (har dock glömt namnet). Den här mannen hade skidat upp en vårvinter ett par år tidigare. Hans utlåtande var att det inte är något problem för en någorlunda duktig skidåkare og om vädret är stabilt.

Man bör kanske inte åka ensam og naturligtvis ha rätt utrustning, helst telemarkskidor dvs. fjällskidor med stålkanter. Med stighudar blir det en "höjdare" i dubbel bemärkelse att ta sig upp den sista branta delen till Sölenskardet. Man får kanske se till att komma iväg tidigt för det är ganska lång anmarsch innan man når fjället, berättade min kollega över en pilsner uppe på STF.

Skidåkning upp mot Skardtjønna brukar vara rätt bra.

Berättar han vidare. Djup lös snö ligger naturligtvis i svackor og bäckravinerna annars är det ofta rätt hårt og vindpackat om inte dagsmejan gått för hårt fram.

– Uppe vid Småhögderna (om inte tidigare) får man sätta på stighudarna. Nere vid Skardtjønna hittar man nästan alltid lä någonstans för att luncha. Jag valde att ta samma väg upp som man tar sommardag eftersom det ofta finns gott om snö här trots stigningen. Jag tog mig inte längre upp än till Skardtjønna då jag var ensam og inte ville ta några risker, berättar han.

Sista biten upp mot drottningens näsa klarar man nog lättast og tryggast utan skidor på fötterna.

Sedan vid nedfärden kan den ovane behålla stighudarna på den första biten. Och sen är det bara att riva av dem og njuta av en härlig nedfärd, – avslutar min vän.

Vägen till parkeringen genom Grøndalens Hytteområde hålls för det mesta vinteröppen vid bra väderlek, men kolla med hemsidan innan du åker.

<https://grondalen.info/>

Tips för er som bor lite längre från Sölen än Grøvelsjön som t.ex. Kringelfjorden.

För att hinna med en topptur fram og åter på dagen så är det lämpligt att övernatta i den lilla hytten Sandbu första natten, ved og torrdass finns på plats. Stugan har två bäddar og är fri att bruka för allmänheten.

Vet inte om man kan förhandsboka, men kolla med hemsidan:

www.statskog.no/hytter-og-friluftsliv/hytter-koier-og-aremal/vis-16

Foton Sandbu koia: Torkel Skoglund

Spesifikasjoner Sandbukoia

PRIS: Fri bruk
Antal soveplasser 2
Areal 12 kvm
Avstand till vei (vinter) 2 km
Avstand till vei (sommer) 2 km
Oppvarming ved
Belysning ingen
Toalett Utedo
Kokmuligheter Ved

Foton: Tv og nedan H. Forsslund

FUNDERINGAR - och tankar från en stugtrapp

Annorlunda vårkänslor
*Vårfåglarna har kommit och ilar
som projektiler fram och åter vid
boden och mellan träden nere i stug-
bydalen. Sångsvanarna har redan
lämnat Älvrosfjorden för mindre
vatten norrut.
Det är en vacker morgon, inte en
gren rör sig, fjorden och stugbyvi-
ken ligger blank förutom stråken
efter de många andfåglarna som
jag inte kan namnen på som sim-
mar över det blanka vattnet.
På den blå himlasfären syns bara
små fluffiga sommarmoln som
små snälla lammungar.*

Det är vacker försommarmorgon
och det är bara det kvadröjande
vita lapptäcket uppe på fjällen
som reser sig på andra sidan
Älvrosfjorden som berättar om
den vinter som varit.
Det nybryggda kaffet luktar gott och
Evas hembakta kavring med ost och
tomatskiwa ligger och väntar på mig.
Men inget är som förr, den vackra
naturen ser inte ens likadant ut?
Visst, det är bedövande vackert,
men det fyller mig med vemod.
Jag har nyligen varit på begravning
av en av mina allra bästa vänner
sedan 40 år tillbaka.

Men naturen är även den bästa läka-
ren och psykologen så jag har även
denna morgon precis som många
andra mornar den sista tiden - en tid
"bokad" för möte med naturen.

Det är lättare att mista en god vän
som levat färdigt, än någon som är
frisk och har mycket kvar att uträtta.

Min vän Elon Hedlund
- en vän som hade levat färdigt.
Den 29 september 2019 gick min
gode vän Elon Hedlund som var upp-
växt på Särnaheden bort.
Det var ledsamt men väntat, så sor-
gen var mindre än saknaden av den
klartänkte Elon som jag tillbringat
många timmar med för att lyssna på
berättelser från förr. Mycket har jag
återberättat här i Kringelfjords-Nytt.

**Elon var kusin med den på sin
tid legendariske skidåkaren
Särna Hedlund.**
(Du som är under 60 år får väl goog-
la för att veta vem han var).

Somriga bilturer med Elon
Under ett antal somrar efter att Elon
börjat närma sig de 90, tog jag med
Elon på endagsturer med bil och
lunchkorg runt om i minnenas trakter.

Vid ett tillfälle var vi bl.a. förbi
Elgå i Norge. Då gjorde vi en
avstickare till stugområdet
Tjønnodden. Här kan stugägarna
köpa eller hyra vackra båthus i ett
sinnrikt skyddat system av kanaler.

Tjønnodden / Elgå Foto H. Forsslund

**Elon och jag stod länge och titta-
de på en person som försökte få
in sin nya fina båt i båthuset.**

Det var bara det att båten var ett par
tre decimeter bredare än båthuset.
Mannen försökte vrida, vända och
tippa båten lite på kant, men inget
hjälpste. Norrmannen tittade generat
på oss åskådare som stod på andra
sidan den lilla kanalen

Elon reste sig lite lätt i sin rullstol
och sa lite tyst - *Den som gapar efter
mycket...* Norrmannen lämnade båt
och båthus och traskade upp mot sin
stuga för att begrunda sitt öde.

- Han hade nog större plånbok än
båthus, skrattade Elon nöjt.

**Men när en av de allra bästa
vännerna vandrat färdigt alldeles
för tidig,**

- då känns det betydligt tuffare,
och tomheten svår att fylla!

Jag förlorade nyligen min bästa vän
sedan över fyrtio år, - helt plötsligt,
bara borta, helt utan förvarning!

**Han, José skulle bara ner en
vända till sin barndomsstad
Coimbra i Portugal**

- Det innan guidejobben i sin andra
hemstad, Stockholm började.

Jag pratade med José på telefon
dagen innan avresan.

En natt ett par dagar efter vårt tele-
fonsamtal kommer ett meddelande på
mobilen att han gjort sin sista resa.
Jag blev helt chokad, han hade ju all-
tid funnits! Många tårar har det blivit,
- och konstigt nog kände jag även
ilska i min egoism!

- *Hur kunde han göra så mot mig?*

Nu är bara alla fina minnena kvar.

Som Ronja Rövardotter sa när

Skalle-Per dog;

- *Han fattas mig!*

Forts. sid 18

Elon Hedlund i Elgå
Foto: H. Forsslund

Svenska kyrkan

IDRE-SÄRNA

Kyrkan, mer än du tror...

Välkommen på våra gudstjänster,
musikkvällar, event mm.
Följ oss på vår Hemsida eller
Facebook för aktuell information.

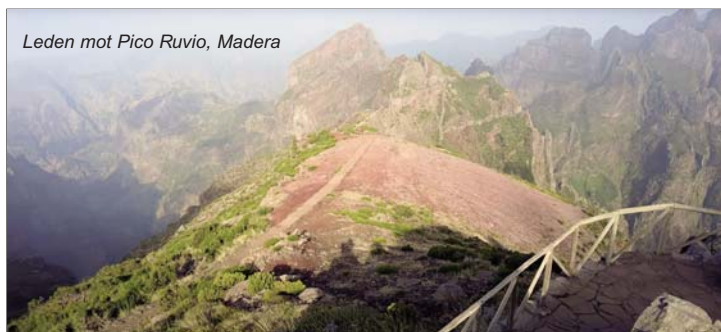
Facebook

Hemsida

www.svenskakyrkan.se/idre-sarna

”No show” i Kringelfjorden

Allt landar så småningom, och minnen från alla äventyr vi varit med om, både privat och när vi jobbade med våra gruppresor dyker upp, och man ler plötsligt innan saknadskänslan gör sig påmind igen!

José ville med upp och fjällvand- ra i sommar

I höstas sade José: – Jag skall skära ner lite på guidejobben i sommar och tänkte höra om jag kunde hänga med Eva och dej upp till Kringelfjorden och kanske göra någon liten vandring?

Jag blev jätteglad och sa naturligtvis ja, men José hann göra sin sista resa som gick åt ett annat håll nu i april, så det blev som José brukade säga ”No show” för den tänkta Kringelfjordsresan, en term som vi brukar säga i resebranschen när folk inte dök upp eller något blev inställt.

Även vår första vandring blev till största delen inställd

Vandring ja, minnet av vår första bergsvandring på Madeira någon gång på 80-talet dök upp, med Portugisen syn på praktiska skor.

Vi skulle gå en dagsvandring mellan de två högsta topparna.

Redan efter en kilometer satte sig José med ett stönade, - Jag har så fruktansvärt ont i fötterna!

Jag tittar ner på hans spetsiga välputsade skor av senaste snitt med lädersula och sa: - Inte undra på att du får ont om du går i sådana där skor, sa jag. José tittar på mina kängor, rynkar på näsan och säger med eftertryck,

– sådana där skor skulle jag aldrig sätta på mig!

Naturligtvis kom det så småningom om bättre skor på Josés fötter.

José Vidal och Cristiano Ronaldo • Bild: Plataforma de Denuncia

En Portugis är alltid en portugis, (nästan) även efter mer än halva livet som svensk

José var den mest humanistiska människa jag mött.

Vi var så olika kulturmässigt, men så lika inombords. Olikheterna band oss samman och gjorde oss till bästa vänner. Något som var tänkt som en snabblunch eller snabbfika hemma hos oss varade ofta fem sex timmar.

Fotboll, fotboll och fotboll

- var en av våra många olikheter. Fotbollen betydde mycket för José, medan mitt fotbolls intresse är ganska ljust. José betydde även mycket för fotbollen. José var bland annat korrespondent för en av Portugals största tidningar som naturligtvis heter ”A bola” (bollen). Vilket jag upplevde som mint sagt besvärande då jag fick sitta timvis på redaktionen i Lissabon eller på stamfikat medan José snackade fotboll (och ibland tjejer) med sina gamla redaktionskompisar.

Ibland lämnade José Sverige och ”Rymde” med bl.a. Portugisiska landslaget där han jobbade med lagens kommunikation och stödjourer vilket gjorde att José fick jobba med många av våra största fotbollsspelare.

En svensk öppen famn mötte i snöryan en julafton utanför Stockholm central

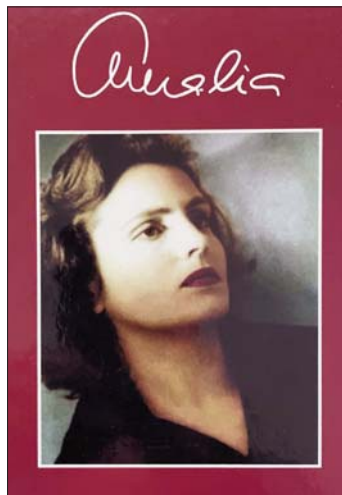
José berättade för mig hur han kom till Sverige som sjuttonåring:

– Jag ville inte bli inkallad armen och slåss för Militärdiktaturen så jag tog mig via Paris till Stockholm. Där stod jag helt ensam i snögloppet på julafton utanför Stockholm Central med bara en kasse i handen, och inte visste vad jag skulle ta vägen.

En äldre dam får syn på mig där jag står och huttrar, hon frågar om jag har problem. Jag berättar kortfattat på dålig engelska att jag just stigit av tåget och inte visste vad jag skulle ta vägen?

– Inte skall du stå här på julafton, följ med hem till min familj på julemiddag och du kan sova över, så ornar vi något i morgon.

Allt sedan dess har jag älskat Sverige, berättade min vän José.

Amália Rodrigues & Taylor Swift

José väckte mitt intresse för Portugal och dess speciella musikstil ”Fado” och den portugisiska gitarrrens speciella framtoning. Den populäraste sångerska alla kategorier som funnits i Portugal var Amália Rodrigues. Hennes popularitet kan nog jämföras med Taylor Swifts i dag, i alla fall då i Portugal. Vid Amalias död den 6 oktober 1999 utlystes tre dagars landssorg.

José, Hans & Amália

På 90-talet gjorde Amália en turné Sverige. Naturligtvis tog José hand om henne under hennes vistelse i Sverige och jag fick nöjet att få göra hennes turnéaffischer.

När José och jag vid tillfälle var i Lissabon på jobb så ordnade José via Amalias personliga sekreterare så vi fick besöka Amalias hem på Rua de São Bento 193 Lissabon.

Museum of Amália Rodrigues

I dag är hennes stora trevning-lägenhet ett museum ”Museum of Amalia Rodrigues” som är tillägnad den stora drottningen av fado, Portugals mest kända musikgenre. Hennes tidigare hem har nu mer än 30 000 av Amalias personliga föremål att visa upp för intresserade beundrare. Besökare kan se hennes glamorösa kläder, porträtt, utmärkelser.

En modern och lite jazzigare fado-sångerska är Mariza - Uppträdde på Konserthuset den 15 maj 2022.

Bild: Konserthuset

Fado och Fadoresturanger

Om du besöker Lissabon någon gång missa inte att gå på Fadoklubb (restaurang) och uppleva att dras med av den säregna sången och musiken. Vill du höra de några av de bästa artisterna så rekommenderar jag stilfulla Clube de Fado.

Eller besök den pyttelilla restaurangen A Baiuca (ovan). Här är det alltid folkligt, festligt och fullsatt! Man får tränga ihop sig på de 25 platser som finns. A Baiuca hade bytt ägare till några yngre förmågor nu när jag var där i februari. Artisterna denna gång gav inte samma upplevelse som tidigare när även kockan och ägarinnan sjöng medan de lagade mat och serverade.

I bland kunde den lokala taxichaffisen eller någon av lokalbefolkningen som gick runt på de små restaurangerna koma in och sjunga en bit för ett glas vin.

Bättre underhållning än mat

Fadorestaurangerna serverar alltid någon form av mat, men kom ihåg kvaliteten på underhållningen och stämningen är oftast bättre än maten som oftast är mer dyr än god. Men i gengäld så behöver du oftast bara betala för maten, underhållningen ingår.

Fado är trots sina gamla traditioner ganska populär även bland ungdomar, det kan man se både på publik och artister.

Har du inte upplevt Lissabon? – då är det dags

Du kanske tycker att jag hoppat för långt? – från Norra Dalarna till Portugal? – men för mej är inte steget så stort mellan två platser jag älskar!

Hans

Myrsmalm till Järn på Lomkällan

Från myrsmalm till järn i blästerugnen på Lomkällan

På sidorna sex och sju i denna tidning så skriver jag i samband med förkärarna om myrsmalm och blästerugnar på Flyktan i Gryvelåns Naturreservat.

Reservatet ligger mellan Särna och Älvdalen.

Det finns platser här uppe i Norra Dalarna som har namn som minner om järnframställning i gamla tider, t.ex. "Olhansblästan" som ligger sydost om Östomsjön.

Text och foto: H. Forsslund

Faktatexter: Erik Norwald/Tekniska Museet • Särna Turism

Texten är publicerad med tillstånd av Tekniska Museet

Från myrsmalm till järn i blästerugnen på Lomkällan

I samband med "förkärarna" berättade jag om myrsmalm och blästerugnar på Flyktan i Gryvelåns Naturreservat mellan Särna och Älvdalen.

Vi har flera platser häruppe i Norra Dalarna som har namn som anknyter till järnframställning i gamla tider, t.ex. "Olhansblästan" som ligger sydost om Östomsjön.

Norra Dalarna - Järnbärande land
Järnbärande land omnämns första gången i den isländske författaren Snorre Sturlassons (1179-1241) berättelser om kung Sverres färd år 1177 genom Värmland och norra Dalarna. Var järnbärande land exakt är beläget går inte att fastställa, men troligt område är norra Värmland, övre Dalarna norr om Siljan och sydvästra Härjedalen.

I ett historiskt perspektiv har järnhanteringen betytt mycket för hela landets utveckling.

Under 1700-talets mitt stod Sverige för 40 % av järnproduktionen i världen. Innan järnmalm började brytas i gruvor var myrsmalm en viktig råvara för järnframställning.

I norra Dalarna finns gott om myrsmalm. Berggrunden i området innehåller järn som lakas ut och samlas som korn eller små klumpar av oxiderat järn i myrar. Järn från myrsmalm har haft stor betydelse för försörjningen i trakten. Man bedrev byteshandel och betalade ofta med järn och smide.

Myrsmalmen i Särnaområdet var eftertraktad och det blev konkurrens om järnet, särskilt av folket från

Lima och Älvdalen eftersom deras egna malmtäkter sinade.

Blästerugnar och platser där man framställde järn är kända från ett 60-tal ställen i Särna socken.

Dateringarna som genomförts av åtta stycken av dem, visar en kontinuitet från tidigt 1300-tal till senare delen av 1800-talet. Den äldsta är daterad till 1345 enligt C-14 metoden.

Så sent som i slutet av 1700-talet etablerades ett järnbruk (stångjärn) vid Garsjön i Särna. Det kallades allmänt för "Bruket" vilket det fortfarande gör idag. Den malm som användes var myrsmalm. Fältprosten Arnberg i Särna och landshövdingen i Kopparbergs län var en tid ägare. Verksamheten vid Bruket varade i ungefär 50 år.

Brukssigillet för Bruket är mycket likt sigillet hos Stjärnsunds Bruk, vilket i sin tur har koppling till den välkände uppfinnaren Christoffer Polhem. Det finns ett släktskap mellan Polhem och Arnberg.

Stångjärn från bruket transporterades helst vintertid men även till viss del under sommaren. Man använde båtar längs Galån ned till Fuluälven och Västerdalälven för vidare transport till bland annat Lima.

Järnhantering och Förkärare

Då Järnhanteringen var otroligt viktigt för samhällets utveckling och välbefinnande så har jag varit nyfiken på hur man utvinnet järn ur sjö- och myrsmalm. Förkärarna hade många gånger smidesdetaljer med till byteshandel och försäljning.

Då Lomkällan skulle göra en myrsmalmsblästa och visa hur järnframställning gick till i forna tider blev jag nyfiken och åkte naturligtvis dit.

Den 4 november 2008 stod jag och frös utanför Skogsmuseet Lomkällan i Särna.

Ja, konstigt det där med att jag frös fast jag stod relativt nära en värmekälla som höll minst 1000 grader? Att jag frös? – det hängde ihop med att i luften var det bara två grader, och elden fick man inte komma nära för mästare.

Järnhanteringen historia inleds i Sverige ca 500 f. Kr.

Vissa fynd tyder på att det kan ha varit flera århundraden tidigare, men som alltid med historia, kan man inte veta det med största säkerhet.

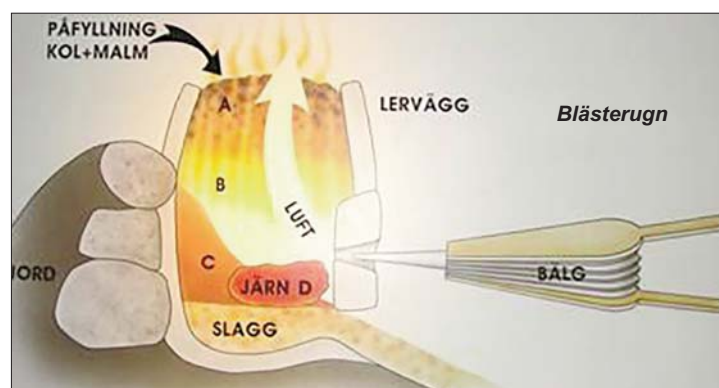
När järnet kom till Sverige blev det ingen omedelbar succé, detta beroende på att det var en dyr importvara. Det var mer en statussymbol än en bruksvara.

Järnets frammarsch i Sverige kom först när man började tillverka järn av den inhemska malmen, då främst från rödjord, myrsmalm eller sjösmalm

Järnets användning förändrade människans livsvillkor väsentligt, med nya uppfinningar och bättre redskap, såsom spikar, gångjärn, yxor, knivar, hästskor, hjulringar, plogar och skär.

Dessa nyskapelser medförde bättre odlingsvillkor, vilket i sin tur ledde till en förbättrad välfärd. Järnet gav också fler arbetstillfällen, men också makt och rikedom åt ett fåtal.

Forts. Sid. 20

Det äldsta sättet att framställa järn ur myr/sjösmalm, är att använda blästerugnar.

Svårt att hinna med på semestern

- och hellre vill njuta av fjäll och friluftsliv än med jobbarbyxorna på?

Lugn, vi fixar det!

IDREMÅLARNNA

Jens Martinsson Måleri AB Idre. Tel 0253-204 18. Mobil 073-057 69 22

Idremålarna är din kompletta måleripartner i Idre med omnejd.

Vi utför in- och utvändiga målningar samt tapetsering vid nybyggnation och renovering.

I företaget finns lång tradition och gedigen kunskap

– vi håller alltid hög kvalitet på våra arbeten.

Välkommen att kontakta oss!

IDREMÅLARNNA

Telefon: 0253-204 18 • Mobil: 0730-57 69 22
www.idremalarna.se • E-post: jens@idremalarna.se

Äldsta järnframställningen skedde i enkla blästerugnar. **Blästerugnar användes ända fram till slutet på 1800-talet, dvs. i över 2000 år.** Metoden skedde i endast ett steg, kallades därför direkt järnframställning.

1. En grop grävs i jorden och klär den sedan med lera runt om. Ugnen förvärms med ved sedan fyller man på med myrsmalm och fyller sedan ugnen med brinnande kol som sedan pressas upp i ca. tusen grader med en stor bälg som blåser in luft under den glödande kolen. Se skiss sidan 20.

Blästerugnsmetoden kan tyckas enkel i teorin, men är i själva verket en komplicerad kemisk process.

Från malm till järn

När man ska framställa järn, utgår man från järnmalmen. Det är ett mineral som innehåller så pass hög halt av järn, så att det är lönsamt att utvinna metallen ur malmen.

2. Malm och glödande kolv ved tillförs i gropen som sedan får brinna tills temperaturen nått över 1000 grader.

De viktigaste mineralerna för järnframställning här i Sverige består av järn, 50-70 % järn samt föroreningar som svavel och kristallvatten. Sådana mineraler är blodmalm (hematit) och svartmalm (magnetit). Järn är ett av de vanligast förekommande ämnena i jordskorpan. Grundämnet järn finns i stort sett överallt, men oftast i små mängder.

Bergslagsmalm, bättre kvalitet än Norra Dalarnas sjö- och myrsmalm.

I Bergslagen finns stora mängder malm, och då inte endast järnmalm, utan också stora mängder silver- och kopparmalm.

Den järnmalm som finns i t.ex. Norra Dalarna typ myr- och sjösmalm håller inte samma kvalitet som malmen från Bergslagen.

Anledningen till att Bergslagens järnmalm är så bra är att den innehåller en låg halt av mineralet fosfor,

vilket är fördelaktigt eftersom en alltför hög fosforhalt gör malmen spröd och slutprodukten blir dålig. Ett annat mineral som är vanligt i malmen är svavel, men svavel är inte lika svåravlägsnat som fosfor.

Hög svavelhalt gör järnet sprött men man kan relativt enkelt reducera svavelhalten. Detta görs genom att man upphetar malmen med lufttillförsel, detta kallas att malmen rostas.

Vid utvinning av järn ur järnmalm krävs energi.

I Bergslagen- och Dalarna har man först och främst tagit denna energi från vatten och skog. Vattendragen tillförde energi till pumpar och bälgar,

3. För att uppnå en temperatur på över 1000 grader grävs ständigt tillförsel av syre. Syret tillförs genom en stor bälg som drivs för hand eller vattenkraft där sådan finns.

4. När myrsmalmen smält ihop till en glödande klump plockas den upp.

medan skogen antingen eldades, eller omvandlades till träkol.

DEN RÖDA MALMEN

I de gamla blästerugnarna, användes den sortens järnmalm som kallas limonit.

Den hittade man på sjöbottnar, i jord och på myrar, men först idag vet man hur den bildades.

Grundvattnet löser tvåvärt järn som finns i marken och förs med grundvattnet till bäckar och sjöar.

Det lösta järnet kommer då i kontakt med luft och vissa bakterier, så kallade järnbakterier. Dessa bakterier är kemautotrofa, det vill säga de tillgodgör sin energi på kemiskt sätt, i detta fall genom att oxidera tvåvärt järn till tvåvärt järn.

Det tvåvärdet järnet är mer svårslösligt än tvåvärt, vilket gör att järnet fälls ut och lägger sig på botten och man kallar dessa samlingar av järn för sjösmalm. Vissa sjöbottnar har sedan blivit myrar och då kallas malmen för myrsmalm.

Det är alltså beroende på var man hittar malmen och utseendet som ger den dess namn sjösmalm, rödjord och myrsmalm. När malmen samlats in, var det nödvändigt för den att ligga och torka över en sommar innan den användes i blästerugnarna.

För att kunna hålla arbetet igång hela året, samlade man in malm från myrar och jord på sommaren, medan man på vintern arbetade ute på isarna för att fånga upp malmen på sjöbotten.

Bilderna på detta uppslag visar ett gammalt sätt att framställa järn ur malm genom att använda blästerugnar.

För att kunna använda malmen måste den först rostas. Detta görs genom eldning under syretillförsel för att få bort föroreningar, såsom svavel och kristallvatten. När detta är gjort, stoppar är man in malmen i en ugn med lika delar träkol och malm.

5. När temperaturen nått över 1000 grader tas järnluppen upp och bearbetas för att få bort kvarvarande slagg och göra järnet smidbart.

Blåsterugnen hettas först upp med ved/kol.

Temperaturen stiger med hjälp av lufttillförsel från bälgar och värmning av träkol. Då bildas slagg, som är restprodukten som bildas när järnet skiljs från malmens övriga beståndsdelar.

Slaggen är mer lättflytande än järnet, och rinner därför ut ur ugnen, och järnet samlas i blåstermunstycket. I munstycket stelnar järnet och bildar en s.k. järnlupp.

Efter viss bearbetning på mekaniskt vis, befrias järnluppen från kvarvarande slagg och blir då smidbart.

Denna metod kallas för direkt järnframställning, eftersom den sker i enbart ett steg.

10 kg rostad rödjord ger ca 4 kg järn

Järnhalten i malm varierar kraftigt. Man har dock genom experiment visat att 10 kg rostad rödjord ger ca 4 kg järn. Järnframställningen enligt denna metod tar 4-6 timmar.

Antal Blåsterugnar i Särna, se nästa sida.

Text och foto: H. Forsslund
Faktatexter: Erik Norwald/Tekniska Museet och Särna Turism

Texten är publicerad med tillstånd av Tekniska Museet

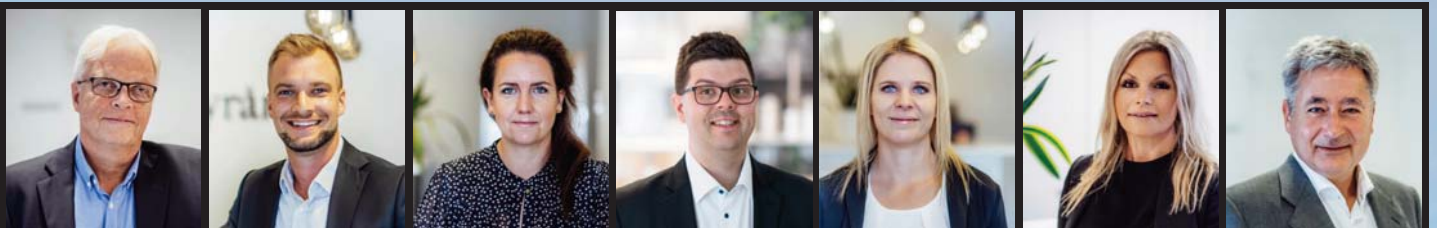

6. När man fått ut restprodukterna ur järnluppen så kunde smidet ta vid. På bilden tillverkades hängare/krokar.

Välkommen till Norra Dalarnas ledande fastighetsmäklare.

– Största utbudet av fjällstugor, villor, bostadsrätter och tomter.

Vill du veta vad din bostad är värd idag?

- Prata med oss för en kostnadsfri värdering. Vi finns alltid nära till hands.

Fastighetsbyrån Idre 0253-201 80 • idre@fastighetsbyran.se

fastighetsbyran.se/idre

Följ oss gärna!
Fastighetsbyranmoraidre

Fastighetsbyrån

Blästerugnar Älvdalen: Två lokaler daterade
(Intill Gryvelåns Naturreservat)

Provlokal	St. nr.	*Datering BP	*Datering AD
Dysdalen	1931	705+/-65	1245+/-65
Dysdalen	1932	490+/-65	1460+/-65

Blästerugnar Särna: Åtta lokaler daterade

Provlokal	St. nr.	*Datering BP	*Datering AD
Deppelmyran	13952	345+/-60	1605+/-60
Djupdiken	13953	605+/-55	1345+/-55
Granåsen	13954	560+/-50	1390+/-50
Silbäcken	13955	475+/-60	1475+/-60
Näcksjön	13956	365+/-35	1585+/-35
Bålen	13957	285+/-60	1665+/-60
Myrvallen 1.	13958	525+/-55	1425+/-55
Myrvallen 2.	13959	440+/-55	1510+/-55

Datering AD= Efter Krisus dvs. "modern" tideräkning

Järnluften befrias från slagg och orenheter som försämrar kvaliteten på järnet

PeRo tackar alla Kringelfjordare för i vinter
– och hoppas ni varit nöjda med snöröjningen
även denna vinter

*En riktigt fin sommar
önskar vi alla Kringelfjordare*

ENTREPRENADGrävning • Tomtplanering • Grävning för
husgrunder • Va-arbeten • Kabelschakt**BILVERKSTAD**Reparationer • Service • Krockskador
Lackskador • Plåtskador**BERGTÄCKT**

Matjord bergmaterial och transporter

Kontakta Johnny för bergmaterial: 070-533 99 66

Välkommen med Era förfrågningar

TELEFON: 0253-109 00 • Per 070-359 18 28 • Roger 070-396 16 26
E-POST: info@peroad.se
ADRESS: Vägverksvägen 8, 797 31 Särna

PeRo i Särna AB

Tips på vägen

Under den här rubriken ger jag tips på guldskor eller som man säger nu för tiden "Hott Spots" som ni absolut inte får missa om ni färdas på Riksväg 70 på er väg till och från Norra Dalarna.

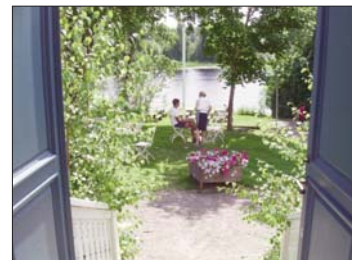
(Du som färdas upp på västsidan, från t.ex. Göteborg är välkommen att höra av dig om du har några guldskor du vill dela med dig av efter din rutt.)

I förra sommarnumret så tipsade jag om Erik Larsgården i Brovallen nära Avesta.

Ett svårslaget tips på stopp då man kliver in i en annan tid, - en annan värld!

Massor av läckert hembakt i en helt otrolig miljö. Skulle nästan lika gärna heta "Karl Larssongården". Det är många som hört av sig och tackat för tipset.

Hoppas att ni kommer att uppskatta även detta guldskor på Er väg till- eller ifrån Norra Dalarna efter riksväg 70.

Erik Larsgården

På väg ut i grönskan från kaféet, med brickan fylld av kaffe och hembakt för att njuta av solen och de vackraste av omgivningar!

Faktaunderlag: Rättviks Tunbrödsbageri Foto: H. Forsslund (om inget annat anges)

**Rättviks
Tunbrödsbageri &
Handelsbod**

Marie Backlund och Susanne Säbb Danielsson och deras respektive makar, Lars-Erik Backlund och Åke Danielsson driver tillsammans detta trevliga bageri som även innehåller en liten handelsbod.

I bageriet bakas varje dag traditionellt mjukt tunnbröd från Rättvik som levereras ut till butiker runt om i Dalarna. Bageriet bakar även en lokal variant med mjölk och kryddor som man valt att kalla Tuttul. Ursprunget är det mjuka, kryddade och goda kavelbröd som i Rättvik kallas för kavelbulle eller stiftjör.

De historiska vingslagen lever vidare i dagens rörelse,

– dels genom det genuina hantverket och lukten, smaken du minns. Rättviks Tunbrödsbageri startades 1957.

År 2013 tog man över tunnbrödsbageriet från den tidigare ägaren Olov, Borgefors och samma år flyttade bageriet till den gamla Elimkyrkan på Vasagatan 12 i Rättvik. Tunbrödsbageriet är en del av varumärket "Lokal mat".

Tunbröd har bakats i alla tider och inte bara i Norrland som många tror.

Bageriets största produkter är tunnbröd, tuttul och kavelbulle. Ingredienserna är lika naturliga som enkla. I Kavelbulle används bara vetemjöl, rågsikt, jäst, potatis, sirap, salt, smör och säklart anis och fänkål.

Närproducerade råvaror

Mjölken t.ex. man bakar på kommer direkt från korna på Stiernhööks gymnasiet i Rättvik. Även på detta område vill man verka för det lokala så långt som möjligt. Mjölken gör verkligen skillnad på smaken.

Förr hade varje gård en egen bagarstuga där man storbakade ett par gånger per år, oftast till jul och midsommar.

Ett duktigt "bakulag" hann med ungefär 150 kakor på en "bakudag". Idag bakar Rättviks Tunnbrödsbageri tunnbröd och Tuttul så gott som varje dag i bageriet, och på fredagar bakas Kavelbulle hantverksmässigt i stenhällsugnen precis som förr.

Tunnbrödsbageriets sortiment

Många av oss äldre har vårt eget minne av mormor eller farmors bakning i bagarstugan. Vi minns lukten och smaken av nygräddat varmt tunnbröd eller stomp där smöret smälter när du brer på det. Förr bakades alltid "lisskakor" för att kunna bjuda besökare. Ibland kan man ha turen att komma när lisskakor är på gång!

Jag minns bagarstugan i min barndomsby Dombäck i Ångermanland. Här höll jag mig framme varje gång tanterna hade bakdag för att få min "lisskaka" som där i Dombäck kallades "smakkaka".

Kan fortfarande känna lukten och smaken av den mjuka mjöliga kakan med hemsmör och "riktig" komjölk.

Tunnbrödet har en lång historia och det har bakats i hundratals år. – och beroende på tillgång till olika sädeslag så finns det otaliga varianter. Det tunnbröd så som vi känner det bakas historiskt från den gamla fåbodgränsen i Sverige och vidare uppåt i landet.

Kärt barn har många namn sägs det, – här är bageriets sortiment:

TUNNBRÖD ORIGINAL

Stora runda kakor okryddat tunnbröd.
Bakade på recept från 70 talet.

TUNNBRÖD

Mjukt tunnbröd bakat med mjöl, potatis, vatten och salt. Tunnbrödet finns att köpa i många butiker i Dalarna.

TUTTUL

Mjukt tunnbröd som bakas med mjölk och de traditionella kryddorna anis och fänkål. Tuttul finns bara att köpa i handelsboden.

KAVELBULLE

Stora hela kakor bakade med mjölk och kryddor. Här användes riktigt smör och lite ister precis som förr. Packas med en kaka i varje påse. Kallas på Rättviksmål för Stitjör eller släppor.

HÄRT TUNNBRÖD

Här tar man hand om den lilla överproduktion som man ibland får i bageriet. Det mjuka tunnbrödet skärs i lagom stora portionsbitar och torkas till hårt tunnbröd.

På detta sätt bidrar bageriet till en hållbarare värld.

TUTTULKEX

Tuttul som torkats till tuttulkex.

Forts. sidan 25.

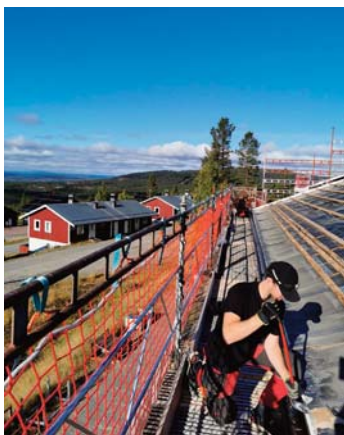
Kjell Halvarssons Bygg

0251-Älvdalen-21178

- Byggnadsarbeten
- Nybyggnationer
- Kakel och Klinker
- Mattläggningsarbeten
- Försäkringsskador
- Takbyten
- Plåtslageriarbeten

Bondgårdsvägen 1
796 31 Älvdalen
www.kjellhalvarssonsbygg.se

Tel: 0251-211 78
Mobil: 070-547 02 46
info@kjellhalvarssonsbygg.se

IDRE Fjällens Sport

- FISKE
- FRITID
- HUND
- BOENDE

www.idrefjallenssport.se 0253-203 08

Det mesta för fiske- och vandringsturen...

Köp fiskekort hos oss och passa på att upgradera din spinn-met-flugutrustning.
— Färsk mask, drag, spinnare, flugor —

Välkommen in till
IDREFJÄLLENS SPORT
snett emot Ica Idrebua

info@idrefjallenssport.se

Särna-Idre Fiskevårdsområde

Särna-Idre FVOF är förvaltare av fisket inom Särna och Idre socknar.
Fiskevårdsområdet omfattar allt socken- och bysamfällt fiske.

Vi tillhandahåller fiskekort för både dagsutflykten och året runt fiskaren
Särna-Idre FVOF är förvaltare av fisket inom Särna och Idre socknar.
Fiskevårdsområdet omfattar allt socken- och bysamfällt fiske.

Sjöarealen vi förvaltar är ungefär 6000 ha och de större strömvatten är
sammantaget cirka 17 mil.

Dessutom ingår genom arrende Sveaskogs vatten och genom samförvaltningsavtal
de flesta reservatsvatten med undantag för fjällvattnen i Hävlingensystemet och på
Fulufjället. Där gäller bara Dala Fjällfiskes fiskekort.

Fiske i Särna och Idre socknars världsberömda strömvatten!

Strömfiske efter öring och harr kommer i regel igång framåt midsommar. Vid lämplig väderlek kan dagsfisket på vissa sträckor vara
bra även tidigare. Nattfisket brukar vara fenomenalt i början av juli i vissa vatten: ex Storån, Grövlan,
Sörälven, Guttan m.fl. Andra halvan av juli blir vakperioderna kortare. De största öringarna tas i regel på nattfiske.

Sjöar, vinter- och sommarfiske efter röding.

Särna-Idre FVOF sätter ut röding i ett stort antal vatten (uppräknade under särskilda bestämmelser nedan).
Fisket på röding är bäst maj-juni, då rödingen hugger bra på långdrag eller fluga vid nattliga vakperioder.

Fiskebestämmelser för Särna-Idre fiskevårdsområde, gäller från första maj 2024 till 30 april 2025.

Generellt

Fiskekortet gäller endast för fiske med spö (mete, pimpel, kast-, spinn-, eller flugfiske, med max 2 spön per fiskare).

Fiskekortet är personligt och får ej överlåtas, det skall medföras vid fisket och på anmodan av polis eller fisketillsynsperson uppvisas.

Fisket skall bedrivas med måtta för god fiskevård. Fångad fisk får ej saluföras. Levande fisk får ej användas som agn.

Minimimått: Österdalälven: Östomsjöbron - Hornån, samt i Fjäten från fallen till Fjätros: öring och harr 45 cm, fångstkot max 2 öring eller harr/kort & dygn. Flugfiskesträckor öring och harr 35 cm, fångstkot max 5 fiskar/kort & dygn, + catch & release-kvot 8 fiskar/kort & dygn. Övriga vatten: harr 35 cm, röding 25 cm, öring 25 cm.

Förbud mot fiske från båt eller flytting i: Norra Trollsjön, Slöttjärn, Valltjärn, Källdalstjärn, Bladtjärn, Tjärn 87, Slättåstjärn, Mellersta Långsjön, Bergslagstjärn, Kimtjärn, Klarvattentjärn, Älsloken, Blanktjärn, Ögåvalltjärnarna, Bergslagstjärn, Bumlingtjärnarna, Siktjärn, Djuptjärn. I Öresjön Idre, Öresjön Särna, Långtjärn, Burusjön, Eksjön, Glyttjärn, Glyttjetjärnen, Hemsjön, Stora Flysjön, Södra Trollsjön och Näcksjön är båt-fiske tillåtet. I samtliga uppräknade vatten gäller max 5 laxfiskar/kort och dygn och 2 spö/fiskare (max 2 spö/fiskare gäller i alla vatten).

Endast fiske med fluspö: Storån; uppströms Hällsjön, och Klingforsen - Kronparklinjan söder om byn Foskros. Sörälven; Båthusströmmen - Flottarkoj-grunden (gapskjulet). Grövlan; Störedan (gapskjulet) - Storån. Buruån; Burusjön - Smedkojan. Fjätälven; Skoterleden vid Ringströms - Inloppet i Österdalälven (Fjätros). Mellan Hällsjön och bron i Foskros är nu alltså spinn mm., tillåtet (men mellan bron och Hällsjön gäller 35 cm minimimått och kvot på fem öringar, c & r -kvot 8 fiskar). Allt strömfiske är förbjudet 1/9 - 30/4, undantag flugfiske efter harr är tillåtet 1/9 - 15/11 i alla harrvatten, OBS! c & r -kvot 8 fiskar, (i Storån finns harr upp till Sognstupet).

Fiskeförbud: Fulan; Södra Fulusjön - fallet vid Gethammaren. Görälven; nedan hån vid Lillingarna - Lillån, Foskan, i Foskrosbyn, mellan bron och Storån. Flugsträckor och förbud skyltas.

Fiskekortet gäller även i: Sveaskogs vatten (ej privat-arrenderade, den fiskande har skyldighet att ta reda på vad som gäller), hela Glysjön, hela Öjsjön och hela Trängselsjön. I Grövelsjön, i Storån upptill bäcken vid Rusk-Perskojan och i Foskan tom Ulvsättern gäller kortet (se nya fiskekartan). Barn under 16 år fiskar på målsmans fiskekort.

Sjöar med öring och röding på FVO är: Grövelsjön, Hemsjön, Hällsjön, Öresjön Idre, Öresjön Särna, Näcksjön, Burusjön, Glyttjetjärnarna, Långtjärn Idreberget, Trollsjöarna, Djuptjärn, Slöttjärn, Valltjärn, Källdalstjärn, Bladtjärn, Tjärn 87, Glyttjärn, Slättåstjärn, Mellersta Långsjön, Kimtjärn, Blanktjärn Strömsillret, Stora Flysjön.

Fiskekortet gäller även i: i Sveaskogs vatten (ej privat-arrenderade, den fiskande har skyldighet att ta reda på vad som gäller), hela Glysjön, hela Öjsjön och hela Trängselsjön. I Grövelsjön, i Storån upptill bäcken vid Rusk-Perskojan och i Foskan tom Ulvsättern gäller kortet (se nya fiskekartan). Barn under 16 år fiskar på målsmans fiskekort.

PÅ HEMSIDAN kan du köpa fiskekort och du hittar du detaljerad fiskevattenförteckning och zonindelad karta. Fiskekort finns även att köpa i vissa butiker på orten.

www.sarnaidrefvo.se

Trevlig fiskesäsong

KORTPRISER:

1 dygn 100 kronor

3 dygn 200 kronor

5 dygn 300 kronor

7 dygn 400 kronor

Säsongskort (1/5 - 30/4) 500 kr

Säsongskort make-maka 700 kr

Gruppkort 1 dygn 10 pers. 500 kr

Fisketips och frågor även på telefon 0253 - 10210, kl 14 00 - 15 00 vardagar.

FOTO: H. FORSSLUND

TJIPPS

Här använder man sig av mjukt tunnbröd och skär dessa i smala bitar som penslas med olja, kryddar och bränner i ugnen en gång till. Finns i flera olika smaker efter tillgång och säsong.

HÅRT KORNBROD

Bakas med restprodukter från Bryggeriet som huserar i källaren på Vasagatan. Kornmjöl, drav från bryggeriet, linfrö och lite salt. Säljes enbart i Handelsboden.

Bilden ovan: Rättviks Tunnbröds Bageri

Handelsboden

En gammaldags Handelsbod mitt i Rättvik.

Handelsboden är en liten butik i direkt anslutning till bageriet. Handelsboden är inredd med sparade inventarier från en nedlagd gammal lanthandel, nämligen Gärdeby Handel. Överallt, på väggar och hylor, möts du av nostalgiska skyltar, burkar och förpackningar med

företagsnamn som minner om en tid som varit.

Den gamla goda tiden...

Det är med andra ord inte bara smak och lukt som framkallar köplust på denna plats, även interiören väcker nyfikenhet och bidrar till en extraordinär helhet.

I handelsboden hitta du hittar läckerheter som ost, sylt, honung, dryck och bröd, – och såklart bageriets eget sortiment av tunnbröd, tuttul och kavelbullen. På hyllorna finns tjipps och hårt tunnbröd samt ett bra sortiment av lokalproducerade läckerheter.

Och inte minst spännande lokalproducerade produkter som getost, sylt, honung och drycker, hittar du här i handelsboden förutom tunnbröd.

ÖPPETTIDER: Bageri & Handelsbod
Tisdag - Torsdag kl. 10-16.00
Fredag kl. 10-18.00

Välkommen till Gulf Idre!

Kiosk
Fastfood
Smörgåsar
Ved
Biltillbehör
Drivmedel

Däckverkstad
Hyrsläp
Gasol
Bilbatterier

ÖPPET
Mån-fre 07-21
Lör-sön 08-21

Gulf Idre
0253-201 12
info@gulfidre.se

Europcar

HEDLUND'S EL & TERMOGRAFI AB IDRE

AUKTORISERAD
ELINSTALLATÖR OCH
CERTIFIERAD TERMOGRAFÖR

*Termografi är en avancerad
värmekamera som kan se
vattenläckage, energiutsläpp,
fukt och elfel.*

DENNIS HEDLUND
070-950 32 11

eltermografi@gmail.com

JUNGFRUVIKEN
CONSTRUCTION AND INTERIOR

Vi brinner för att bygga – och ge bästa service Oavsett storlek på projektet så är vårt mål att leverera över förväntningarna- från första kontakt, kommunikationen under projektet till detaljer i det färdiga resultatet.

Byggnation

Vi arbetar idag framförallt med nybyggnation av fjällhus i norra dalarnas fjällvärld.

Oavsett storlek på projektet så är vårt mål att leverera över förväntningarna- från första kontakt, kommunikationen under projektet till detaljer i det färdiga resultatet.

Kringerservice

Några exempel på våra tjänster:

Städning • Fönsterputs • Mattvätt-maskinell tvätt av mattor
Klippning av torvtak • Taksikotning • Tillsyn. mm.

Kontakta oss för prisförslag och att boka våra tjänster

KONTAKT

Hör av dig till oss med ditt projekt, vi vill höra hur vi kan hjälpa dig.
Tel. 0735-10 95 55 • Mail: fredrik@jungfruviken.com • www.jungfruviken.com

Förenings- nyheterna

KRINGELFJORDENS

SAMFÄLLIGHETSFÖRENING

Särna-Idre

Ordföranden har ordet...

Förra sommaren var ingen rolig historia, – men vintern blev desto bättre!

Jag tänkte jag skulle skriva några hyllningsrader till sommaren. Men efter denna fantastiska vintersäsong så är det på sin plats även hylla vintern som var. Tack, tack farbror Frost, och Skid- & Friluftsföreningen för en fantastisk vinter!

Nu är det sommar och vi skall ta vara på den i vår härliga natur med stärkande aktiviteter för kropp- och själ, och tänk på att:

"Den som fått ut mest av livet är inte den som levt längst, utan den som levt var minut."

Trevlig sommar!

Kurt Pettersson
Ordförande

ANLÄGGNINGAR Halvårsrapport

Lite information om vad som hänt i vinter, och planer för sommaren.

VA-SYSTEMET Vattenverket

Har fungerat klanderfritt i vinter. I sommar kommer vattenverket att moderniseras med digitala funktioner som blir arbets- och kostnadsbesparande.

Vi har haft tre frysningar av vattenledningar i stugbyn som orsakat vattenläckor. De har orsakats av husägarens egna och för korta, eller obefintliga elslingor inifrån huset och ut.

Reningsverket

Reningsverket har varit problemfritt i vinter tack vare bra skötsel och den kontinuerliga uppgradering som gjorts. Vattenproverna för både vattenverk och reningsverk är godkända.

Avloppsledningarna vållar oss fortfarande stort besvär och mycket stora och onödiga kostnader!

5 stopp under ett bara par veckors tid! Det vid den pumpmatningen som tar emot avloppet uppifrån Näverbäcksvägen. Vi hann knappt ta upp pump, tryckspolat, rengjort och monterat tillbaka innan det var dags igen!!! Det har varit stora trasor, golv-moppar och stora sjok av polertrassel. Det är mycket jobb som kostar mycket pengar. – Och det här pågår år efter år! Snälla, snälla, tänk till och glöm inte informera era hyresgäster.

Vägarna

Vägar- och snöröjning har skötts av PeRo vilket har fungerat mycket bra som vanligt, trots den myckna snön.

En snörik vinter är trevlig men det blir mycket snöröjning som kostar extra. Grusvägarna kommer att sladdas i vår och eventuella tjälskott på Kringelfjordsvägen kommer att åtgärdas när tjälen gått ur och vägar-na torkat upp ordentligt.

Återvinningstationen

Här fungerar det fortfarande dålig. De flesta har slutat ställa byggsopor, tv-apparater etc. vid återvinningen. Men fortfarande har sorteringen mycket att önska.

Fortfarande läggs soppsåsar på, och runt de mindre kärlen!
Trots att det finns tydlig skyltning.

Burkar och petflaskor

Sköna slantar till Skid- & Friluft blir det! Karl-Erik Abrahamsson som åtagit att sköta pantningen blir inte glad åt att hitta korvpaket, ravioliburkar, opantbara flaskor, glasburkar, pappersskräp i insamlingskärlet! Ett gratisjobb att sortera som Karl-Erik **inte** tycker känns bra!

Skid- & Friluftsförening

Vintern rasat...

Ja, denna vinter har verkligen snön fullkomligt rasat ur moder naturens ymnighetshorn. Så här lång vintersäsong har vi nog inte haft sedan 90-talet till lycka för oss som gillar vinteraktiviteter.

Lite tuffare har det varit för gubbarna som kört upp skid- och skoterspår samt pistat pulka och snowboardbacken. Många långa timmar (en hel del mörka) blev det!

Spåren har hållits öppna från början av november till sista helgen i april!

17 november Foto: Annika Nordkvist

TACK! Göran, Sture, Jan-Ivar, Mats och andra som jobbat gratis för "Kringelfjordens Skidanläggning" och dragit våra långa och många skid och skoterspår och pistat backen.

Sommar och sol...

- och lite arbete med skötsel av områdets leder, grönområden och underhåll av gemensamägda byggnader mm. väntar.

Det har varit lite tufft att få ihop arbetslag när det behövs. Blir lätt så när vi bor på olika orter och det skall även passa in med ledigheter. Styrelsen försöker nu ett nytt grepp med "inbokade jobb".

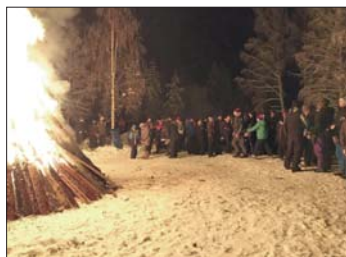
Carina Ström har lagt ut en boknings/anmälningssida med datum på Facebook.

Gå in på vår Facebook sida och kolla om något datum passar dig/er och klicka i.

Nyårsbrasan

Anordnades traditionsenligt på nyårsafton av Kringelfjordens Skid- & Friluftsförening.

Mellan 200-300 personer mötte upp vid vår sedvanliga Nyårsbrasa.

En värmande ljusfest som inte bara värmer från brasan, utan även genom varma möten mellan oss Kringelfjordare.

Vi har två fina sammankomster i Kringelfjorden,

Nyårsbrasan och Kul i Påsk. Då träffas vi väldigt många och kan bekanta oss lite med varandra och kanske byta lite erfarenheter och tankar, något som är viktigt för samhörigheten i byn.

Vid Nyårsbrasan bjöd Skid- & Friluftsföreningen sedvanligt på grillkorv, glögg, kaffe och bullar.

Vi vill passa på och skicka ett stort tack till Mats Rosén och Mattes bröd i Ockelbo som så ofta sponsrat oss med korv- och fikabröd till våra evenemang. Det finns naturligtvis många andra goa gubbar å flickor i Kringelfjorden som ställer upp på olika sätt, och det är både trevligt och roligt. Ingen nämnd och ingen glömd!

"Kringelfjordskänslan".

Jag tror faktiskt att vi har lyckats att under åren skapat lite samhörighetskänsla, något som kanske skulle kunna benämnas som "Kringelfjordskänslan".

600 lotter såldes snabbt vid brasan.

Inte så konstigt då det fanns så fina priser som t.ex. den sedvanliga Kringelfjordsbänken. Bänken vanns denna gång av en glad Karin Andersson, gift med en av Skid- och Friluftsföreningens stöttepelare, och skoterspårdragare Mats Andersson.

Foto: Jan Hellström

Kringelfjordsbänken har vi lottat ut varje år sedan 10-15 år tillbaka. Fint och gediget hantverk i allmogestil tillverkad av vår hovleverantör

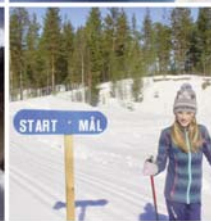
"Snickar-Anders" Jonasson i Östomsjön och dekorerats med kurbitsmålning och årtal "Kringelfjorden 2023" av Rigmor Johansson som har sin fina butik i Särna.

Rigmors "Loppis och kuriosa". Så jättemycket loppis är det väl inte, visst finns det, men mycket är hantverk och antikt. – och det till priser som i bland är helt otroliga. Det kan jag (Hans) intyga som har en kompis som har antikaffär i Stockholm!

KUL I PÅSK

Skid- & Friluftsföreningens Kul i Påsk är nog den populäraste festligheten på året.

Då är det rena tivolit med tjo- och tjem och massor av aktiviteter och glada skratt ute på Brasudden. Som vanligt bjöd Skid- & Friluft på Grillad korv och fika med bulle.

Tur med vädret

Vi hade jättetur och med vädret på påskafoton som bjöd på sol och blå himmel, till skillnad mot påskdagen som bjöd på regn.

Aktiviteterna

var som vanligt:

- Hasaloppet
- Fiskdamm
- Tipspromenad
- Påskastning
- Madrassrace
- Skotersafari med barnen
- Lotterier mm.

Lotterna gick åt som smör i solsken

– och inte undra på med så fina vinster. Två populära och inte minst vackra vinster var två fina akvareller med motiv från vårt område.

Akvarellerna var skänkta och målade av Kringelfjordens egna och begåvade konstnärinna, Lina Werdelin. Lina har skänkt konstverk till lotteriet i flera år. Tack Lina, du sprider glädje och skönhet som räcker länge!

Idas skidkurs

Foto: Ida Andersson

Idas Skidkurs

På påskdagen höll Ida Andersson, aktiv som instruktör i Göteborgsklubben IK Stern, en längdåkningslektion. Lite otur med vädret som bjöd på regn denna påskdag. Fyra modiga skidåkare ställde i alla fall upp på skidlektionen i regnet. Bra jobbat!

Tack till alla som hjälpt till med aktiviteter och praktiska saker runt Nyårsbrasan och "Kul i Påsk, och inte minst skänkt fina vinster till lotterierna.

Foto Kul i Påsk & Nyårsbrasan: Carina Ström

En skön och aktiv sommar önskar

Hans Forsslund, Rickard Redendal och Kringelfjordens Skid- & Friluftsförening

Information från Golfentusiasterna inom:

Idrefjällens Golfbana

Golf på hög nivå

- Kringelfjorden "Masters" - 2024 -

Välkommen till Kringelfjorden Masters 2024

Härmed inbjuds du att delta i vår årliga golftävling - **Kringelfjorden "Masters"** som kommer att genomföras på vackra **Idrefjällens GK**, onsdagen den **31 juli (V31) 2024**.

Vi räknar med första start kl 10
Vi samlas i god tid innan första start för genomgång med tävlingsledningen.

Greenfeeavgift och ev. bilhyra ombesörjer du själv innan start
Tävlingsens spelform blir: **poängbogey** vilket medför att du får poäng för dina "prestationer".

Under 2023 års tävling var vi 16 glada Kringelfjordare som deltog.

- I år har vi inga restriktioner förutom "spridningsrisken" av de golfslag som du genomför, för detta finns inget vaccin bara träning.

- Vi hoppas på ett nytt deltagarrekorde i år, både damer och herrar. Tävligen är öppen för alla med anknäpning till, bor eller hyr på Kringelfjorden.

Anmälan gör du så snart som möjligt - dock senast den 20 juli 2024, för att kunna boka upp de starttider vi behöver.

Vid anmälan: lämna golf ID och kontaktuppgifter och gärna mailadress och tel. nummer så att vi kan nå dig om det skulle behövas.

Anmälan gör du till någon av oss:

- Per Segergren 073-432 55 70
Email pelle.segergren@hotmail.com
- Thorbjörn Strid 070-323 96 19
Email tobbe.stridh45@gmail.com
- Christer Sjöling 072-314 15 04
Email christer.sjoling@gmail.com

Vi söker sponsorer

Om du vill, och har möjlighet får du gärna sponsra vårt fina prisbord. Kontakta gärna någon av oss tv.

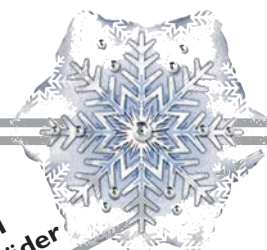
Välkomna till en trevlig dag tillsammans.

Tävlingsledningen

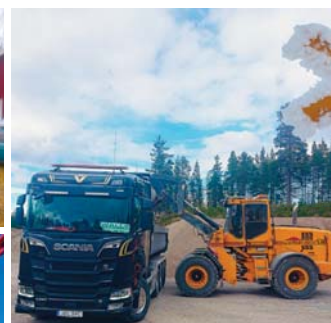

Walls Särna

Aktiv entreprenör - året om

walls-akeri@hotmail.com

Gräv & chaktarbeten
Betong • Grus

HYR SKOTER och kör själv
- eller HÄNG MED PÅ SKOTERSAFARI
UTHYRNING: skotrar, pulkor, kälkar, kläder

Knappgården Särnaheden

Vi hjälper dig med GRÄV & CHAKT som:

Grundplanering • Dränering • Dikesgrävning • Kabelgrävning • Betong

Hyr vår 5,5 tons minigrävare och gör jobbet själv...

Tel. 070-607 56 02 • Följ oss gärna

